

ΕΣ(2008-16)

Έγγραφο συζήτησης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου αναφορικά με την προτεινόμενη Οδηγία σχετικά με τη Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

Η Οδηγία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 59 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου 188(I) του 2007 και του άρθρου 20 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου 144(I) του 2007

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου μέσα στα πλαίσια εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:

- (α) «Οδηγία 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τη πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» και
- (β) «Οδηγία 2006/70/EK της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2006 για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ορισμό του «πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» και τα τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και την εφαρμογή της εξαίρεσης σε περιπτώσεις άσκησης χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση».

κυκλοφορεί το παρόν Έγγραφο για σκοπούς υποβολής απόψεων.

Ως εκ τούτου η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σας καλεί όπως υποβάλετε τα σχόλια/απόψεις σας μέχρι την **Τετάρτη, 14 Ιανουαρίου 2009**, κατά προτίμηση στην ηλεκτρονική διεύθυνση investmentfirms@cysec.gov.cy ή, όπου αυτό δεν είναι δυνατό, στη διεύθυνση:

Στασικράτους 32

4^{ος} όροφος

Λευκωσία

Αρ. φαξ. 22 754671

Αντίγραφο του παρόντος Εγγράφου μπορείτε να προμηθευτείτε και από το διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://cysec.gov.cy>

Η υπό αναφορά Οδηγία επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α.

Εκδόθηκε στις 30 Δεκεμβρίου 2008

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Παράγραφος 1	Συνοπτικός τίτλος
Παράγραφος 2	Πεδίο Εφαρμογής
Παράγραφος 3	Ερμηνεία
Παράγραφος 4	Εποπτική Αρχή για την εφαρμογή της Οδηγίας

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Παράγραφος 5	Εφαρμογή επαρκών και κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών
Παράγραφος 6	Πολιτική αποδοχής πελατών

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Παράγραφος 7	Διορισμός λειτουργού συμμόρφωσης
Παράγραφος 8	Καθήκοντα λειτουργού συμμόρφωσης
Παράγραφος 9	Ετήσια Έκθεση λειτουργού συμμόρφωσης
Παράγραφος 10	Μηνιαία προληπτική κατάσταση

ΜΕΡΟΣ ΙV

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Παράγραφος 11	Εφαρμογή συστήματος βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου
Παράγραφος 12	Επισήμανση και αξιολόγηση κινδύνων
Παράγραφος 13	Σχεδιασμός και εφαρμογή ελέγχων για τη διαχείριση και μείωση των κινδύνων
Παράγραφος 14	Παρακολούθηση και βελτίωση της λειτουργίας των εσωτερικών διαδικασιών

Παράγραφος 15	Δυναμική διαχείριση κινδύνων
Παράγραφος 16	Σχετικοί διεθνείς οργανισμοί
Παράγραφος 17	Υφιστάμενο Πελατολόγιο Χρηματοοικονομικών Οργανισμών

ΜΕΡΟΣ V

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ

Παράγραφος 18	Υποχρέωση για άσκηση δέουσας επιμέλειας και επικαιροποίηση στοιχείων ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 19	Συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία
Παράγραφος 20	Παράλειψη ή άρνηση προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 21	Δημιουργία οικονομικού πορτραίτου
Παράγραφος 22	Συγκεκριμένες περιπτώσεις εξακρίβωσης ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 23	Απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 24	Αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 25	Δυνατότητα αποδοχής στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν εξακριβωθεί από τρίτο πρόσωπο
Παράγραφος 26	Διαρκής παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών

ΜΕΡΟΣ VI

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ ΜΟΚΑΣ

Παράγραφος 27	Αποφυγή διενέργειας ύποπτων συναλλαγών προτού αναφερθούν στη ΜΟΚΑΣ
Παράγραφος 28	Ύποπτες συναλλαγές
Παράγραφος 29	Έκθεση του λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ

ΜΕΡΟΣ VII

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ

Παράγραφος 30	Διαδικασία τήρησης αρχείου
Παράγραφος 31	Μορφή των στοιχείων

ΜΕΡΟΣ VIII

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Παράγραφος 32 Καθήκοντα και υποχρεώσεις προσωπικού

ΜΕΡΟΣ ΙΧ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Παράγραφος 33 Κατάργηση Οδηγίας Επιτροπής

Παράγραφος 34 Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Οδηγία για την Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

188(I) του 2007
144(I) του 2007

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει του άρθρου 59 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, του άρθρου 20 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου και για σκοπούς εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:

Επίσημη
Εφημερίδα της
ΕΕ: L 309/15 της
25^{ης} Νοεμβρίου
2005

(α) «Οδηγία 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τη πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας»· και

Επίσημη
Εφημερίδα της
ΕΕ: L 214/29 της
4^{ης} Αυγούστου 2005

(β) «Οδηγία 2006/70/EK της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2006 για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ορισμό του «πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» και τα τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και την εφαρμογή της εξαίρεσης σε περιπτώσεις άσκησης χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση»·

εκδίδει την ακόλουθη Οδηγία:

ΜΕΡΟΣ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος 1. Η παρούσα Οδηγία θα αναφέρεται ως η Οδηγία για τη Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Πεδίο εφαρμογής 2. Η παρούσα Οδηγία εφαρμόζεται σε όλους τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς.

Ερμηνεία 3. Στην παρούσα Οδηγία, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια:

«διοικητικό συμβούλιο» σημαίνει το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού·

64(I) του 2001
157(I) του 2002
71(I) του 2004
187(I) του 2004
44(I) του 2007

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που συστάθηκε και λειτουργεί δια του περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμου·

«εταιρεία» σημαίνει εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές η οποία έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου ή εταιρεία που έχει συσταθεί σε άλλο κράτος μέλος κατά το δίκαιο που ισχύει στον τόπο σύστασής της ή εταιρεία που έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου·

«λειτουργός συμμόρφωσης» σημαίνει το πρόσωπο που καθορίζεται στη παράγραφο 7·

«ΜΟΚΑΣ» σημαίνει τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης που συστάθηκε και λειτουργεί δυνάμει του άρθρου 54 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης

της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου·

«Νόμος» σημαίνει τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο·

«ρυθμιζόμενη αγορά» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου·

«Χρηματοοικονομικός Οργανισμός» σημαίνει:

(α) την Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ή ΕΠΕΥ όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου· και

(β) την Εταιρεία Διαχείρισης και την Εταιρεία Επενδύσεων όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του περί των Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου.

200(Ι) του 2004

Χωρίς επηρεασμό των ανωτέρω διατάξεων, όροι που χρησιμοποιούνται στην παρούσα Οδηγία και δεν ερμηνεύονται διαφορετικά έχουν την έννοια που τους αποδίδεται από το Νόμο.

Όπου στην παρούσα Οδηγία γίνεται αναφορά στο Νόμο, νοούνται και οι κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενες κανονιστικές διοικητικές πράξεις.

Εποπτική Αρχή για την εφαρμογή της Οδηγίας

4. (1) Εποπτική Αρχή για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας Οδηγίας είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 59 του Νόμου και στα άρθρα 18 και 126 του περί των Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.

(2) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης Χρηματοοικονομικών Οργανισμών με τις σχετικές διατάξεις του Νόμου και ή της παρούσας Οδηγίας, δύναται να λάβει τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 59(6) του Νόμου.

Νοείται ότι κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της για τη λήψη των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 59(6) του Νόμου, η Επιτροπή εφαρμόζει τις σχετικές διαδικασίες κατά τα οριζόμενα στον περί των Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμο, στον περί των Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο και στον περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμο, αναλόγως της περίπτωσης.

ΜΕΡΟΣ II

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Εφαρμογή επαρκών και κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών

(άρθρο 58 του Νόμου)

5. (1) Το διοικητικό συμβούλιο έχει την ευθύνη της διασφάλισης των απαιτήσεων της παρούσας Οδηγίας και του Νόμου και της εισαγωγής κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών που του παρέχουν τη δυνατότητα να εντοπίζει, αξιολογεί, παρακολουθεί και διαχειρίζεται με αποτελεσματικό τρόπο τους κινδύνους που απορρέουν από το ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ανάλογα με τη φύση, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των εργασιών

του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού.

(2) Οι αποτελεσματικές διαδικασίες για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιλαμβάνουν κατάλληλη διευθυντική εποπτεία, συστήματα και ελέγχους, διαχωρισμό καθηκόντων, εκπαίδευση και άλλες σχετικές πρακτικές.

(3) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί διασφαλίζουν κατ' ελάχιστον ότι:

(α) Το διοικητικό συμβούλιο καθορίζει, καταγράφει και εγκρίνει τις γενικές αρχές πολιτικής του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού σε σχέση με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τις κοινοποιεί στο λειτουργό συμμόρφωσης.

(β) Ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό της εσωτερικής πρακτικής, διαδικασιών και ελέγχων καθώς και για την περιγραφή και σαφή καθορισμό των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε τμήματος που εμπλέκεται στην παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σχετικά, ετοιμάζεται κατάλληλο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων, το οποίο αφού τύχει έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο, κοινοποιείται στα στελέχη και σε όλους τους υπαλλήλους που χειρίζονται, παρακολουθούν ή ελέγχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις συναλλαγές πελατών και έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της πολιτικής και των διαδικασιών και ελέγχων που έχουν αποφασιστεί.

Το εγχειρίδιο διαδικασιών καλύπτει, μεταξύ άλλων, την πολιτική του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού για αποδοχή νέων πελατών, τις διαδικασίες σύναψης επιχειρηματικής σχέσης, εκτέλεσης μεμονωμένων συναλλαγών, ανοίγματος λογαριασμών και επίδειξης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, περιλαμβανομένων των εγγράφων και πληροφοριών που απαιτούνται για τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης και την εκτέλεση συναλλαγών, τις διαδικασίες τήρησης αρχείων και εγγράφων, τις διαδικασίες για τη διαρκή παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών, τις διαδικασίες και ελέγχους για τον εντοπισμό ασυνήθιστων και ύποπτων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων και την αναφορά τους στο λειτουργό συμμόρφωσης·

(γ) Ο λειτουργός συμμόρφωσης, οι βοηθοί λειτουργοί συμμόρφωσης και άλλα άτομα στα οποία τους έχουν ανατεθεί καθήκοντα εφαρμογής των διαδικασιών παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχουν πλήρη και έγκαιρη πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία και πληροφορίες ταυτότητας πελατών, έγγραφα συναλλαγών και άλλα σχετικά αρχεία και πληροφορίες που τηρούνται από τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς ούτως ώστε να διευκολύνονται στην αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους·

(δ) Όλοι οι υπάλληλοι γνωρίζουν το πρόσωπο στο οποίο θα αναφέρουν τις πληροφορίες τους αναφορικά με συναλλαγές και δραστηριότητες που πιστεύουν ή υποψιάζονται ότι στοχεύουν στο ξέπλυμα παράνομου

χρήματος·

(ε) Υπάρχει μια ξεκάθαρη και σύντομη δίοδος επικοινωνίας, σαφώς καταγραμμένη στο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων, βάσει της οποίας θα διαβιβάζονται οι πληροφορίες για ύποπτες συναλλαγές ή δραστηριότητες στο λειτουργό συμμόρφωσης είτε άμεσα είτε μέσω των βοηθών του·

(στ) Εφαρμόζεται σαφής πολιτική και διαδικασίες και λαμβάνονται μέτρα για την παρεμπόδιση κατάχρησης των καινούργιων τεχνολογικών συστημάτων παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (π.χ. υπηρεσίες και συναλλαγές μέσω του διαδικτύου ή του τηλεφώνου)·

(ζ) Εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα ούτως ώστε ο κίνδυνος ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας να λαμβάνεται υπόψη και να τυγχάνει διαχείρισης στις καθημερινές δραστηριότητες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού σε σχέση με την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τυχόν αλλαγών στο επιχειρησιακό πορτραίτο του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού (π.χ. διεϊσδυση σε καινούργιες αγορές)·

(η) Το διοικητικό συμβούλιο εξασφαλίζει ότι ο λειτουργός συμμόρφωσης διαθέτει τους απαραίτητους πόρους τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε τεχνικό εξοπλισμό για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του·

(θ) Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου επιθεωρεί και αξιολογεί, πάνω σε ετήσια βάση, την αποτελεσματικότητα και επάρκεια της πολιτικής, διαδικασιών και ελέγχων που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και εξακριβώνει το βαθμό συμμόρφωσης με το Νόμο και τη παρούσα Οδηγία. Τα ευρήματα και οι παρατηρήσεις του εσωτερικού ελεγκτή διαβιβάζονται στο διοικητικό συμβούλιο το οποίο αποφασίζει τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για τη διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών και παραλείψεων έχουν καταγραφεί.

Πολιτική αποδοχής πελατών

6. (1) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί αναπτύσσουν και εφαρμόζουν μια ξεκάθαρη πολιτική καθώς και διαδικασίες αποδοχής πελατών, πλήρως εναρμονισμένες με τις διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας. Η σχετική πολιτική θα πρέπει να ετοιμαστεί μετά από ενδελεχή αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός από τους πελάτες του ή/και τις συναλλαγές τους ή/και τις χώρες προέλευσης ή διεξαγωγής των εργασιών τους, όπως καθορίζονται στο Μέρος IV της παρούσας Οδηγίας.

(2) Η πολιτική αποδοχής πελατών ετοιμάζεται από το λειτουργό συμμόρφωσης και υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο για μελέτη και έγκριση.

(3) Η εν λόγω πολιτική θέτει με σαφή τρόπο τουλάχιστον τα ακόλουθα:

(α) κριτήρια αποδοχής πελατών

(β) κατηγορίες πελατών οι οποίες δεν γίνονται αποδεκτές για σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων·

(γ) κριτήρια για κατηγοριοποίηση πελατών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου σε τουλάχιστο δύο κατηγορίες:

- i. κανονικού κινδύνου,
- ii. υψηλού κινδύνου·

(4) Οι κατηγορίες πελατών που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 3(β) και (γ), λαμβάνουν υπόψη, παράγοντες όπως το ποιόν και τη φύση εργασιών του πελάτη, τη χώρα καταγωγής, τα χρηματοοικονομικά μέσα και υπηρεσίες που ζητούνται, το προβλεπόμενο ύψος και τη φύση των επιχειρηματικών συναλλαγών καθώς και την αναμενόμενη πηγή και προέλευση των χρημάτων.

ΜΕΡΟΣ III

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Διορισμός
λειτουργού
συμμόρφωσης

(άρθρο 69 του
Νόμου)

7. Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί διορίζουν λειτουργό συμμόρφωσης. Το πρόσωπο που θα επιλεγεί πρέπει να ανήκει ιεραρχικά στα ανώτερα στελέχη του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού ούτως ώστε να απολαμβάνει το επιθυμητό υπό τις περιστάσεις κύρος. Εκεί που κρίνεται αναγκαίο λόγω του όγκου ή/και της γεωγραφικής διασποράς των υπηρεσιών, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί δύνανται να διορίζουν και “βοηθούς λειτουργούς συμμόρφωσης” κατά γεωγραφική περιφέρεια ή άλλως, με σκοπό την υποβοήθηση του έργου του λειτουργού συμμόρφωσης και την άμεση διαβίβαση εσωτερικών εκθέσεων αναφοράς στο λειτουργό συμμόρφωσης. Οι

Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί ενημερώνουν την Επιτροπή, πάνω σε συνεχή βάση, με τα ονόματα και τους τίτλους των προσώπων στους οποίους αναθέτουν, τα καθήκοντα του λειτουργού συμμόρφωσης.

Καθήκοντα
λειτουργού
συμμόρφωσης

8. (1) Ο ρόλος και οι ευθύνες του λειτουργού συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων και των βοηθών του, καθορίζονται ξεκάθαρα από τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς και καταγράφονται στο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων για τη παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(2) Τα ελάχιστα καθήκοντα του λειτουργού συμμόρφωσης, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) Ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει την κύρια ευθύνη για την ετοιμασία εγχειριδίου διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων σε σχέση με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(β) Ο λειτουργός συμμόρφωσης παρακολουθεί και αξιολογεί την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής, των διαδικασιών και ελέγχων που έχει εφαρμόσει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εφαρμόζει κατάλληλους μηχανισμούς παρακολούθησης (π.χ. επιτόπιος έλεγχος σε διάφορα τμήματα) οι οποίοι του δίνουν την απαραίτητη πληροφόρηση για τον βαθμό συμμόρφωσης των τμημάτων και υπαλλήλων του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού με τα εκάστοτε ισχύοντα. Στις περιπτώσεις

που ο λειτουργός συμμόρφωσης εντοπίζει παραλείψεις ή/και αδυναμίες στην εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών και ελέγχων, θα πρέπει να δίδει την κατάλληλη καθοδήγηση για τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

(γ) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης ετοιμάζει την πολιτική αποδοχής πελατών την οποία υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο για μελέτη και έγκριση.

(δ) Τη λήψη πληροφοριών από υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού οι οποίες δημιουργούν την πεποίθηση ή υποψία για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή ενδέχεται να σχετίζονται με τέτοιες δραστηριότητες.

Πρώτο Παράρτημα

Δείγμα τέτοιας εσωτερικής έκθεσης αναφοράς (που στο εξής θα αναφέρεται ως «Εσωτερική Έκθεση Αναφοράς Υποψιών») επισυνάπτεται στο Πρώτο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας. Όλες οι εκθέσεις αρχειοθετούνται και τηρούνται σε ξεχωριστό φάκελο.

(ε) Την αξιολόγηση και εξέταση των λαμβανόμενων πληροφοριών βάσει της υποπαραγράφου 4 (δ) πιο πάνω, με αναφορά σε άλλες διαθέσιμες πηγές πληροφοριών και τη συζήτηση των γεγονότων αναφορικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση με τον πληροφοριοδότη και, όπου κρίνεται αναγκαίο, με τους ιεραρχικά ανώτερους υπαλλήλους του πληροφοριοδότη. Η αξιολόγηση των πληροφοριών που περιέχονται στις εκθέσεις που υποβάλλονται στο λειτουργό συμμόρφωσης, γίνεται σε ξεχωριστό έντυπο

το οποίο επίσης αρχειοθετείται στο σχετικό φάκελο.

Δεύτερο
Παράρτημα

Το εν λόγω έντυπο (που στο εξής θα αναφέρεται ως «Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης Υποψίας») επισυνάπτεται στο Δεύτερο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας·

(στ) Εάν ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που περιγράφεται στην υποπαράγραφο 4 (ε) πιο πάνω, ο λειτουργός συμμόρφωσης αποφασίσει να αποκαλύψει τις πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ, τότε ετοιμάζει γραπτή έκθεση η οποία υποβάλλεται στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατό.

Τρίτο Παράρτημα

Δείγμα τέτοιας έκθεσης (που στο εξής θα αναφέρεται ως «Έκθεση του λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ») επισυνάπτεται στο Τρίτο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας.

Οι εν λόγω εκθέσεις αρχειοθετούνται σε ξεχωριστό φάκελο που τηρείται από το λειτουργό συμμόρφωσης·

Μετά την υποβολή της έκθεσης του λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ, οι εμπλεκόμενοι λογαριασμοί καθώς και τυχόν άλλοι συνδεδεμένοι λογαριασμοί τίθενται υπό τη στενή παρακολούθηση του λειτουργού συμμόρφωσης ο οποίος, ακολουθώντας τυχόν οδηγίες της ΜΟΚΑΣ, διερευνά και εξετάζει ενδελεχώς όλες τις συναλλαγές που διοχετεύονται μέσω του(ων) λογαριασμού(ων).

(ζ) Εάν ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που περιγράφεται στην υποπαράγραφο 4 (ε) πιο πάνω ο

λειτουργός συμμόρφωσης αποφασίζει να μην αποκαλύψει τις σχετικές πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ, τότε επεξηγεί πλήρως τους λόγους για αυτή του την απόφαση στην Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης Υποψίας, η οποία, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αρχειοθετείται στο σχετικό φάκελο·

(η) Τήρηση αρχείου με στατιστικά στοιχεία (τμήμα που έχει υποβάλει την εσωτερική έκθεση, ημερομηνία υποβολής της εσωτερικής έκθεσης, ημερομηνία αξιολόγησης, ημερομηνία υποβολής στη ΜΟΚΑΣ) όσον αφορά τις Εσωτερικές Εκθέσεις Αναφοράς και Αξιολόγησης Υποψίας και τις Εκθέσεις του λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ.

(θ) Ο λειτουργός συμμόρφωσης ενεργεί ως το πρώτο σημείο επαφής με τη ΜΟΚΑΣ τόσο κατά την έναρξη όσο και καθόλη τη διάρκεια της διερεύνησης μιας υπόθεσης που εξετάζεται μετά την υποβολή της γραπτής έκθεσης σύμφωνα με την υποπαράγραφο 4 (στ) πιο πάνω·

(ι) Ο λειτουργός συμμόρφωσης ανταποκρίνεται σε όλα τα ερωτήματα και ζητούμενες διευκρινίσεις της ΜΟΚΑΣ και της Επιτροπής, παρέχει όλες τις ζητούμενες πληροφορίες και συνεργάζεται πλήρως με τη ΜΟΚΑΣ και την Επιτροπή·

(ια) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι τα υποκαταστήματα και θυγατρικές εταιρείες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού που βρίσκονται σε χώρες εκτός των χωρών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου έχουν λάβει όλα τα απαραίτητα

μέτρα για πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας, αναφορικά με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες και τις διαδικασίες τήρησης αρχείου.

(ιβ) Ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει την ευθύνη της αξιολόγησης, πάνω σε ετήσια βάση, των κινδύνων που προέρχονται από υφιστάμενους πελάτες, νέους πελάτες, νέα χρηματοοικονομικά μέσα και υπηρεσίες και τη λήψη μέτρων με προσθήκες και αλλαγές στα συστήματα και διαδικασίες που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για αποτελεσματική αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων.

(ιγ) Ο λειτουργός συμμόρφωσης παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση στους υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού πάνω σε θέματα που σχετίζονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·

(ιδ) Ο λειτουργός συμμόρφωσης φροντίζει να αποκτά τις απαιτούμενες από τα καθήκοντά του γνώσεις και δεξιότητες για τη βελτίωση των διαδικασιών έγκαιρης αναγνώρισης, πρόληψης και παρεμπόδισης των οποιωνδήποτε συναλλαγών και δραστηριοτήτων που στοχεύουν στο ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·

(ιε) Ο λειτουργός συμμόρφωσης αποφασίζει για τα τμήματα και υπάλληλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού που χρειάζονται περαιτέρω εκπαίδευση ή/και επιμόρφωση με σκοπό την καταπολέμηση του

ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και οργανώνει κατάλληλες εκπαιδευτικές ημερίδες/σεμινάρια. Σχετικά, ετοιμάζει και εφαρμόζει το ετήσιο πρόγραμμα επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού ·

Ο λειτουργός συμμόρφωσης τηρεί λεπτομερή στοιχεία για τα εκπαιδευτικά σεμινάρια και άλλη επιμόρφωση που παρέχεται στους υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού και αξιολογεί την επάρκεια της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

(ιστ) Ο λειτουργός συμμόρφωσης αξιολογεί τα συστήματα και διαδικασίες που εφαρμόζει τρίτο πρόσωπο στο οποίο ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός βασίζεται για την εκτέλεση διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες σύμφωνα με τη παράγραφο 25 της παρούσας Οδηγίας ή αιτείται το άνοιγμα συλλογικών λογαριασμών πελατών σύμφωνα με τη παράγραφο 4 του Τέταρτου Παραρτήματος της παρούσας Οδηγίας

Τέταρτο
Παράρτημα

(ιζ) Ο λειτουργός συμμόρφωσης φροντίζει για την ετοιμασία και τήρηση των καταστάσεων με τις κατηγορίες πελατών χαμηλού και υψηλού κινδύνου, όπως καθορίζονται στο Νόμο, τη παρούσα Οδηγία ή/και από τον ίδιο τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό, στις οποίες θα αναφέρονται τα ονόματα των πελατών, αριθμός λογαριασμού, και ημερομηνία σύναψης επιχειρηματικής σχέσης. Επιπρόσθετα, ο λειτουργός συμμόρφωσης θα φροντίζει για την τακτική

επικαιροποίηση των εν λόγω καταστάσεων με όλους τους νέους ή παλαιούς πελάτες χαμηλού και υψηλού κινδύνου που ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει αποφασίσει, υπό το φως επιπρόσθετων πληροφοριών που έχει λάβει, ότι εμπίπτουν στις κατηγορίες χαμηλού ή υψηλού κινδύνου.

(ιη) Ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει τη γενική ευθύνη εμπρόθεσμης και ορθής υποβολής στην Επιτροπή της μηνιαίας προληπτικής κατάστασης που αναφέρεται στη παράγραφο 10 και της επεξήγησης της στους αρμόδιους υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού για τη συμπλήρωση της. Επίσης, ο λειτουργός συμμόρφωσης είναι σε θέση να ανταποκρίνεται σε οποιοσδήποτε ερωτήσεις ή διευκρινίσεις του ζητούνται από την Επιτροπή ή τη ΜΟΚΑΣ σε σχέση με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη πιο πάνω κατάσταση·

(ιθ) Ο λειτουργός συμμόρφωσης ενημερώνει με εκθέσεις του σε τακτά χρονικά διαστήματα, πέραν της Ετήσιας Έκθεσης που ετοιμάζεται σύμφωνα με την παράγραφο 9, το διοικητικό συμβούλιο για τη διαχείριση των κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(κ) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και τη συμμόρφωση του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού με το Νόμο και την παρούσα Οδηγία, εξασφαλίζει και χρησιμοποιεί τα στοιχεία, πληροφορίες και εκθέσεις που δημοσιεύονται από τους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς που καθορίζονται στην παράγραφο 16 της παρούσας

Οδηγίας

Ετήσια Έκθεση
λειτουργού
συμμόρφωσης

9. (1) Επιπρόσθετα των διατάξεων της παραγράφου 8, ο λειτουργός συμμόρφωσης ετοιμάζει Ετήσια Έκθεση, η οποία αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιολόγησης του βαθμού συμμόρφωσης του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας.

(2) Η Ετήσια Έκθεση θα πρέπει να ετοιμάζεται και υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο, εντός δύο μηνών από το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους (δηλαδή, το αργότερο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου).

Το διοικητικό συμβούλιο θα αξιολογεί και θα εγκρίνει την Ετήσια Έκθεση, και θα φροντίζει για τη λήψη όλων των ενδεικνυόμενων μέτρων για τη διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών ή/και παραλείψεων που επισημαίνονται στην Ετήσια Έκθεση.

(3) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός οφείλει να υποβάλλει στην Επιτροπή τα πρακτικά των συνεδριάσεων του διοικητικού της συμβουλίου κατά τις οποίες συζητήθηκε η Ετήσια Έκθεση. Τα εν λόγω πρακτικά υποβάλλονται στην Επιτροπή εντός είκοσι ημερών και όχι αργότερο των τριών μηνών από το τέλος του ημερολογιακού έτους. Τα πρακτικά συνοδεύονται από την Ετήσια Έκθεση.

(4) Η Ετήσια Έκθεση καλύπτει ζητήματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας κατά τη διάρκεια του υπό ανασκόπηση χρόνου και, κατ' ελάχιστον, περιέχει τα ακόλουθα:

(α) Πληροφορίες για μέτρα που λήφθηκαν ή/και διαδικασίες που υιοθετήθηκαν για συμμόρφωση με τυχόν τροποποιήσεις ή/και νέες διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους·

(β) Πληροφορίες για τους ελέγχους και επιθεωρήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από το λειτουργό συμμόρφωσης αναφέροντας τις σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες που έχουν εντοπιστεί στην πολιτική και στις διαδικασίες και ελέγχους που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σχετικά, επισημαίνεται η σοβαρότητα των παραλείψεων ή αδυναμιών, οι κίνδυνοι που συνεπάγονται καθώς και οι ενέργειες ή/και εισηγήσεις που έχουν γίνει για λήψη διορθωτικών μέτρων για βελτίωση της κατάστασης·

(γ) Τον αριθμό εσωτερικών εκθέσεων αναφοράς υποψιών για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή/και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που υποβλήθηκαν από υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού προς το λειτουργό συμμόρφωσης, καθώς και τυχόν σχόλια/παρατηρήσεις·

(δ) Τον αριθμό εκθέσεων αναφοράς ύποπτων συναλλαγών που υποβλήθηκαν από το λειτουργό συμμόρφωσης στη ΜΟΚΑΣ και συνοπτικά στοιχεία / πληροφορίες για τους κύριους λόγους των υποψιών και τυχόν τάσεις που έχουν παρατηρηθεί·

(ε) Πληροφορίες, σχόλια ή παρατηρήσεις αναφορικά με

την επικοινωνία με το προσωπικό για ζητήματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(στ) Περιληπτικά στοιχεία πάνω σε ετήσια βάση των συνολικών καταθέσεων πελατών σε μετρητά, τόσο σε ευρώ όσο και σε ξένο συνάλλαγμα πάνω από το καθορισμένο όριο των €10.000 (μαζί με τα συγκριτικά στοιχεία για τον προηγούμενο χρόνο) που έχουν αναφερθεί στη Μηνιαία Προληπτική Κατάσταση, της παραγράφου 10, που υποβάλλεται στην Επιτροπή. Αναφέρονται επίσης τυχόν σχόλια/παρατηρήσεις για σημαντικές διαφοροποιήσεις που παρατηρήθηκαν σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο·

(ζ) Πληροφορίες για την πολιτική, τις διαδικασίες και ελέγχους που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για πελάτες υψηλού κινδύνου καθώς επίσης και τον αριθμό και τη χώρα προέλευσης πελατών υψηλού κινδύνου με τους οποίους διατηρεί επιχειρηματική σχέση,

(η) Πληροφορίες για τα συστήματα και διαδικασίες που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για τη διαρκή παρακολούθηση πελατειακών λογαριασμών και συναλλαγών.

(θ) Πληροφορίες αναφορικά με τα μέτρα που λήφθηκαν για τη συμμόρφωση των υποκαταστημάτων και θυγατρικών εταιρειών του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού που λειτουργούν σε χώρες εκτός των χωρών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας για διαδικασίες

προσδιορισμού ταυτότητας πελατών, μέτρων δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες τήρησης αρχείου και σχόλια/πληροφορίες για το βαθμό συμμόρφωσης τους με τις εν λόγω απαιτήσεις.

(ι) Πληροφορίες αναφορικά με τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρακολούθησε ο λειτουργός συμμόρφωσης καθώς και για οποιοδήποτε άλλο επιμορφωτικό υλικό που παρελήφθη·

(ια) Πληροφορίες αναφορικά με την εκπαίδευση / επιμόρφωση και για οποιοδήποτε επιμορφωτικό υλικό προσφέρθηκε στο προσωπικό κατά τη διάρκεια του έτους, αναφέροντας τον αριθμό των διαλέξεων/σεμιναρίων που οργανώθηκαν, τη διάρκειά τους, τον αριθμό και τη θέση των υπαλλήλων που συμμετείχαν, τα ονόματα και τα προσόντα των εκπαιδευτών καθώς και κατά πόσον η διάλεξη/σεμινάριο ετοιμάστηκε εσωτερικά ή προσφέρθηκε από εξωτερικό οργανισμό ή συμβούλους·

(ιβ) Αποτελέσματα αξιολόγησης της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού.

(ιγ) Πληροφορίες σχετικά με το προτεινόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του επόμενου χρόνου.

(ιδ) Πληροφορίες για την οργανική διάρθρωση και στελέχωση του τμήματος του Λειτουργού Συμμόρφωσης καθώς και εισηγήσεις και χρονοδιάγραμμα για υλοποίησή τους, για τυχόν

επιπρόσθετες ανάγκες σε προσωπικό και τεχνικό εξοπλισμό με σκοπό την ενίσχυση των μέτρων και διαδικασιών για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Μηνιαία
προληπτική
κατάσταση

10. Ο λειτουργός συμμόρφωσης υποβάλλει, πάνω σε μηνιαία βάση, προληπτική κατάσταση με στοιχεία για τις συνολικές καταθέσεις που δέχεται ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός σε μετρητά καθώς και στοιχεία για τις εκθέσεις αναφοράς σχετικά με ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η υποβολή της εν λόγω μηνιαίας κατάστασης αποτελεί ευκαιρία για τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς κατ' αρχή να αξιολογήσουν και ακολούθως να ενισχύσουν τα συστήματα ελέγχου και παρακολούθησης των εργασιών τους με σκοπό την έγκαιρη επισήμανση συναλλαγών σε μετρητά που ενδεχομένως να είναι ασυνήθη ή/και που δυνατόν να συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στο Πέμπτο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας επισυνάπτεται το έντυπο της "Μηνιαίας Προληπτικής Κατάστασης" καθώς και επεξηγηματικές πληροφορίες για τη συμπλήρωσή της.

Πέμπτο
Παράρτημα

ΜΕΡΟΣ IV

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (‘RISK BASED APPROACH’)

Εφαρμογή
συστήματος βάσει
του
υπολογιζόμενου
κινδύνου

11. (1) Η εφαρμογή ενός συστήματος βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου πρέπει να επιτυγχάνει την ισορρόπηση μεταξύ των συνεπαγόμενων κόστων των Χρηματοοικονομικών Οργανισμών και των πελατών τους με τον κίνδυνο απειλής

(άρθρο 61(2) του Νόμου)

χρήσης των υπηρεσιών τους για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου δίδει τη δυνατότητα στους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς να επικεντρώνουν τις προσπάθειες τους στους τομείς που υφίσταται η μεγαλύτερη ανάγκη αντιμετώπισης των κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(2) Η προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου:

(α) αναγνωρίζει ότι ο κίνδυνος ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαφέρει μεταξύ πελατών, χωρών, υπηρεσιών και χρηματοοικονομικών μέσων

(β) επιτρέπει στο διοικητικό συμβούλιο να αντιμετωπίσει τους πελάτες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού με τρόπο που αναλογεί στους κινδύνους που απορρέουν από τις δραστηριότητες τους,

(γ) επιτρέπει στο διοικητικό συμβούλιο να εφαρμόσει τη δική του προσέγγιση στις πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις και χαρακτηριστικά του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού,

(δ) βοηθά στην επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος με το λιγότερο δυνατό κόστος, και

(ε) βοηθά τη σωστή ιεράρχηση των προσπαθειών και ενεργειών του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα διάπραξης των

αδικημάτων του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(3) Η προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου προϋποθέτει τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την αξιολόγηση του πιο αποτελεσματικού τρόπου από πλευράς κόστων κατ' αναλογία των κινδύνων για τη διαχείριση της απειλής του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αντιμετωπίζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός. Τέτοια μέτρα είναι:

(α) η επισήμανση και αξιολόγηση των κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που απορρέει από συγκεκριμένους πελάτες, υπηρεσίες, χρηματοοικονομικά μέσα και γεωγραφικές περιοχές που δραστηριοποιείται ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός και οι πελάτες του,

(β) η διαχείριση και μείωση του εκτιμημένου κινδύνου με την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων,

(γ) η συνεχή παρακολούθηση και η λήψη μέτρων βελτίωσης της λειτουργίας των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων, και

(δ) η καταγραφή σε κατάλληλα εγχειρίδια, έγγραφα και εσωτερικές εγκυκλίους των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων ούτως ώστε να επιτευχθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή τους σε όλο τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό από αρμόδια πρόσωπα που ορίζει το διοικητικό συμβούλιο.

12. (1) Ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει την ευθύνη της επισήμανσης, καταγραφής και αξιολόγησης όλων των ενδεχόμενων κινδύνων. Η εφαρμογή συστημάτων και ελέγχων βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου απαιτεί την ξεκάθαρη επικοινωνία των πολιτικών και διαδικασιών που έχουν αποφασιστεί σε όλο το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό, μαζί με την εισαγωγή αυστηρών μηχανισμών για την αποτελεσματική εφαρμογή τους, την έγκαιρη επισήμανση αδυναμιών και τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

(2) Η εφαρμογή του συστήματος βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου περιλαμβάνει την επισήμανση, καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων που θα πρέπει να τύχουν διαχείρισης. Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να εκτιμήσουν και να αξιολογήσουν το κίνδυνο που αντιμετωπίζουν για χρήση των υπηρεσιών για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι συγκεκριμένες συνθήκες κάθε Χρηματοοικονομικού Οργανισμού θα καθορίσουν τις πλέον κατάλληλες διαδικασίες και μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση και διαχείριση των κινδύνων.

(3) Στις περιπτώσεις όπου οι υπηρεσίες και τα χρηματοοικονομικά μέσα που προσφέρουν οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί είναι σχετικά απλές, και περιλαμβάνουν σχετικά λίγους πελάτες ή πελάτες με παρόμοια χαρακτηριστικά, τότε ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα πρέπει να εφαρμόσει διαδικασίες που θα επικεντρώνονται σε εκείνους τους πελάτες που είναι έξω από τη γενική εικόνα.

(4) Ο εντοπισμός και η εκτίμηση του κινδύνου που

αντιμετωπίζει ο κάθε Χρηματοοικονομικός Οργανισμός προϋποθέτει κατ' ελάχιστο την εύρεση απαντήσεων στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Ποιός είναι ο κίνδυνος που απορρέει από τους πελάτες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού; Για παράδειγμα:

- i. πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας νομικών προσώπων,
- ii. εταιρείες με μετοχές στον κομιστή,
- iii. εταιρείες που έχουν συσταθεί σε υπεράκτια κέντρα,
- iv. πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα,
- v. πελάτες με μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά·

(β) Ποιός είναι ο κίνδυνος από τη συμπεριφορά του πελάτη; Για παράδειγμα:

- i. διενέργεια συναλλαγών χωρίς εμφανή νόμιμο οικονομικό/εμπορικό σκοπό,
- ii. δυσκολίες στην εξακρίβωση της πηγής και προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη,
- iii. απροθυμία από τον πελάτη να αποκαλύψει τους πραγματικούς ιδιοκτήτες νομικού προσώπου·

(γ) Πώς έχει έρθει ο πελάτης στο Χρηματοοικονομικό Οργανισμό; Για παράδειγμα:

- i. πελάτες εξ αποστάσεως,
- ii. πελάτες που έχουν συστηθεί από τρίτους·

(δ) Ποιός είναι ο κίνδυνος από τα χρηματοοικονομικά μέσα και υπηρεσίες που παρέχονται στον πελάτη; Για

παράδειγμα:

- i. υπηρεσίες που επιτρέπουν πληρωμές σε τρίτα μέρη,
- ii. μεγάλες καταθέσεις ή αποσύρσεις μετρητών.

(5) Η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων και η φύση και το μέγεθος των διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Ενδεικτικές παράμετροι ενός συστήματος αξιολόγησης και διαβάθμισης του κινδύνου είναι όπως:

- (α) το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των υπηρεσιών·
- (β) τη γεωγραφική διασπορά των υπηρεσιών και πελατών·
- (γ) τη φύση και το πορτραίτο των πελατών καθώς και των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών·
- (δ) τους τρόπους και πρακτικές παροχής των υπηρεσιών·
- (ε) τον όγκο και το μέγεθος των συναλλαγών·
- (στ) το βαθμό κινδύνου που συνδέεται με τον κάθε τομέα υπηρεσιών·
- (ζ) τη χώρα προέλευσης και προορισμό των κεφαλαίων·
- (η) τις αποκλίσεις από το προβλεπόμενο ύψος των συναλλαγών·

(θ) τη φύση των επιχειρηματικών συναλλαγών.

Σχεδιασμός και εφαρμογή ελέγχων για τη διαχείριση και μείωση των κινδύνων

13. (1) Όταν ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εντοπίσει τους κινδύνους που αντιμετωπίζει, τότε θα πρέπει να σχεδιάσει και εφαρμόσει τα ανάλογα συστήματα και ελέγχους για τη διαχείριση και ελαχιστοποίηση τους σύμφωνα με τις διαδικασίες που προνοούνται στην παρούσα Οδηγία. Η ορθή διαχείριση και η μείωση των κινδύνων που συνδέονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας προϋποθέτει μέτρα και διαδικασίες για την εξακρίβωση της ταυτότητας πελατών, συλλογή πληροφοριών για τη δημιουργία του οικονομικού τους πορτραίτου και την παρακολούθηση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων τους.

(2) Λαμβάνοντας υπόψη τον εκτιμημένο κίνδυνο, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να καθορίσουν τον τύπο και την έκταση των μέτρων που θα πρέπει να λάβουν για τη διαχείριση και μείωση των κινδύνων με το λιγότερο δυνατό κόστος. Αυτά τα μέτρα μπορούν, ενδεικτικά να περιλαμβάνουν:

(α) Προσαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες ανάλογα με το κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από την κάθε συγκεκριμένη επιχειρηματική σχέση.

(β) Εφαρμογή ελάχιστων προτύπων για την ποιότητα και την έκταση των απαιτούμενων στοιχείων ταυτότητας για κάθε κατηγορία πελατών (έγγραφα από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές, πληροφορίες από τρίτα μέρη, αποδεικτικά στοιχεία κτλ).

(γ) Απαιτήση προσκόμισης πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών από τους πελάτες όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο για την ορθή και ολοκληρωμένη κατανόηση των δραστηριοτήτων και πηγών των περιουσιακών τους στοιχείων και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τυχών αυξημένων κινδύνων που προέρχονται από τη συγκεκριμένη επιχειρηματική σχέση, και

(δ) Παρακολούθηση πάνω σε συνεχή βάση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων των πελατών υψηλού κινδύνου.

(3) Η αξιολόγηση των κινδύνων και η εφαρμογή μέτρων που αναφέρονται πιο πάνω θα πρέπει να οδηγήσουν στην κατάταξη των πελατών σε τουλάχιστο δύο κατηγορίες, χαμηλού και υψηλού κινδύνου. Οι κατηγορίες αυτές θα βασίζονται σε κριτήρια τα οποία αντανakλούν τις πιθανές αιτίες κινδύνου και η κάθε κατηγορία θα συνοδεύεται με αντίστοιχα μέτρα επιμέλειας, περιοδικής παρακολούθησης και ελέγχων.

(4) Η κατηγορία πελατών χαμηλού κινδύνου περιλαμβάνει τις επιχειρηματικές σχέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 63 του Νόμου και στη παράγραφο 23 της παρούσας Οδηγίας.

(5) Η κατηγορία πελατών υψηλού κινδύνου θα πρέπει να περιλαμβάνει τις επιχειρηματικές σχέσεις που καθορίζονται ως υψηλού κινδύνου βάσει του άρθρου 64 του Νόμου, του Τέταρτου Παραρτήματος της Οδηγίας καθώς και οποιασδήποτε άλλης επιχειρηματικής σχέσης που ο ίδιος ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει αποφασίσει να

κατατάξει ως τέτοια. Σχετικό είναι το άρθρο 64(2) του Νόμου που προνοεί ότι αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, θα πρέπει να λαμβάνονται και σε άλλες περιπτώσεις από αυτές που αναφέρονται τόσο στο Νόμο όσο και στην Οδηγία οι οποίες από τη φύση τους παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(6) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί οφείλουν, υπό την ευθύνη του λειτουργού συμμόρφωσης, να ετοιμάσουν και να τηρούν καταστάσεις για τις κατηγορίες πελατών χαμηλού και υψηλού κινδύνου, όπως έχουν καθοριστεί από το Νόμο, την παρούσα Οδηγία ή και από τον ίδιο το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό, στις οποίες θα αναφέρονται τα ονόματα των πελατών, αριθμός λογαριασμού, και ημερομηνία σύναψης επιχειρηματικής σχέσης. Παράλληλα, οι καταστάσεις θα πρέπει έγκαιρα να ενημερώνονται με όλους τους νέους πελάτες ή παλαιούς πελάτες που ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει αποφασίσει, υπό το φως επιπρόσθετων πληροφοριών που έχει λάβει, ότι εμπίπτουν στις κατηγορίες χαμηλού ή υψηλού κινδύνου.

(7) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στην Επιτροπή, ότι η έκταση των συστημάτων και διαδικασιών ελέγχου που εφαρμόζει είναι ανάλογη με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει για τη χρήση των υπηρεσιών που προσφέρει για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(8) Ως εκ τούτου, η λεπτομερής καταγραφή των μέτρων που παρατίθενται στις υποπαραγράφους 2 μέχρι και 6 πιο πάνω, θα βοηθήσει τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς να

αποδείξουν:

(α) τους τρόπους που έχουν χρησιμοποιήσει για την επισήμανση και αξιολόγηση των κινδύνων χρήσης των υπηρεσιών τους για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

(β) πως έχουν καταλήξει στην εισαγωγή και εφαρμογή των συγκεκριμένων πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων για τη διαχείριση και μείωση των κινδύνων, και

(γ) τους τρόπους παρακολούθησης και βελτίωσης όπου αυτό απαιτείται, των συγκεκριμένων πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων.

Παρακολούθηση και βελτίωση της λειτουργίας των εσωτερικών διαδικασιών

14. Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να αξιολογούν, πάνω σε τακτική βάση, την αποτελεσματική λειτουργία των εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να εφαρμόζουν:

(α) Κατάλληλες διαδικασίες για την έγκαιρη επισήμανση αλλαγών στο οικονομικό πορτραίτο των πελατών τους.

(β) Διαδικασίες εξέτασης και ελέγχου νέων υπηρεσιών και χρηματοοικονομικών μέσων και τυχών μεθόδων χρησιμοποίησης τους για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(γ) Διαδικασίες αξιολόγησης της επάρκειας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού.

(δ) Μηχανισμούς ελέγχου και αξιολόγησης του βαθμού

συμμόρφωσης (π.χ. Μονάδα Λειτουργίας Συμμόρφωσης).

(ε) Κατάλληλα αυτοματοποιημένα συστήματα και ανθρώπινους ελέγχους.

(στ) Κατάλληλα συστήματα διευθυντικής πληροφόρησης.

(ζ) Υποβολή εκθέσεων και αναφορών από αρμόδιους λειτουργούς στο διοικητικό συμβούλιο

(η) Μηχανισμούς αποτελεσματικής επικοινωνίας με την Επιτροπή και τη ΜΟΚΑΣ.

Δυναμική
διαχείριση
κινδύνων

15. (1) Η διαχείριση κινδύνων είναι μια συνεχής διαδικασία που διεξάγεται σε δυναμική βάση. Η αξιολόγηση κινδύνων δεν είναι μεμονωμένο γεγονός περιορισμένης διάρκειας. Οι δραστηριότητες των πελατών αλλάζουν καθώς και οι υπηρεσίες και τα χρηματοοικονομικά μέσα που προσφέρει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός. Το ίδιο συμβαίνει με τα χρηματοοικονομικά μέσα και τις συναλλαγές που χρησιμοποιούνται για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα συστήματα και οι έλεγχοι πρέπει να τυγχάνουν τακτικής αναθεώρησης ούτως ώστε να επιτυγχάνεται η συνεχής αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που προέρχονται από αλλαγές στα χαρακτηριστικά των υφιστάμενων πελατών, νέων πελατών, υπηρεσιών και χρηματοοικονομικών μέσων.

(2) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να τηρούν πλήρως επικαιροποιημένη την έκθεση καταγραφής και αξιολόγησης των κινδύνων τους. Ως εκ τούτου, απαιτείται η

επαναξιολόγηση των κινδύνων, πάνω σε ετήσια βάση ακόμη και στις περιπτώσεις που οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί κρίνουν ότι δεν τίθεται θέμα αναθεώρησης της σχετικής έκθεσης αξιολόγησης.

Σχετικοί διεθνείς οργανισμοί

16. Κατά την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων και διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου αλλά και κατά τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και άσκηση δέουσας επιμέλειας όπως καθορίζονται στο Μέρος V της παρούσας Οδηγίας, ο λειτουργός συμμόρφωσης συμβουλεύεται στοιχεία, πληροφορίες και εκθέσεις (π.χ. πελάτες από χώρες που εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF, εκθέσεις αξιολογήσεων χωρών) που δημοσιεύονται από τους πιο κάτω σχετικούς διεθνείς οργανισμούς:

(α) Financial Action Task Force (FATF) -www.fatf-gafi.org

(β) The Council of Europe Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (MONEYVAL) - www.coe.int/moneyval

(γ) The EU Common Foreign & Security Policy (CFSP)-
http://ec.europa.eu/external_relations/cfsp/sanctions/list/consol-list.htm

(δ) The UN Security Council Sanctions Committees -
www.un.org/sc/committees/

(ε) The International Money Laundering Information Network (IMOLIN) - www.imolin.org

(στ) The International Monetary Fund (IMF) – www.imf.org.

Υφιστάμενο
Πελατολόγιο
Χρηματοοικονομικών
Όργανισμών

17. Οι Χρηματοοικονομικοί Όργανισμοί οφείλουν να εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και του άρθρου 62(6) του Νόμου, όσον αφορά το υφιστάμενο πελατολόγιο τους, σε διάστημα που να μην ξεπερνά τους έξι μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας Οδηγίας.

ΜΕΡΟΣ V

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ

Υποχρέωση για
άσκηση δέουσας
επιμέλειας και
επικαιροποίηση
στοιχείων
ταυτότητας
πελατών

(άρθρα 60, 61 και
62 του Νόμου)

18. (1) Επιπρόσθετα των διατάξεων των άρθρων 60, 61 και 62 του Νόμου, οι Χρηματοοικονομικοί Όργανισμοί βεβαιώνονται ότι τα στοιχεία ταυτότητας που κατέχουν για τους πελάτες τους παραμένουν πλήρως ενημερωμένα και επικαιροποιημένα με όλα τα σχετικά στοιχεία ταυτότητας και πληροφορίες καθόλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης. Οι Χρηματοοικονομικοί Όργανισμοί εξετάζουν και ελέγχουν σε τακτική βάση την εγκυρότητά και επάρκειά των στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν στην κατοχή τους, ειδικότερα αυτών που αφορούν πελάτες υψηλού κινδύνου. Η πολιτική και οι διαδικασίες παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας καθορίζουν το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου γίνεται η τακτική εξέταση και ο έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας πελατών τα αποτελέσματα των οποίων καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο φάκελο που

τηρείται για κάθε πελάτη.

(2) Ανεξάρτητα των διατάξεων της υποπαραγράφου (1) και λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό κινδύνου, εάν γίνει αντιληπτό σε οποιαδήποτε στιγμή της επιχειρηματικής σχέσης ότι ελλείπουν αξιόπιστα ή επαρκή στοιχεία και πληροφορίες από την ταυτότητα και το οικονομικό πορτραίτο υφιστάμενου πελάτη, τότε ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός οφείλει να προβεί αμέσως σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες εφαρμόζοντας τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας που προνοούνται στο Νόμο και στη παρούσα Οδηγία για να συλλέξει τα ελλείποντα στοιχεία και πληροφορίες το ταχύτερο δυνατό ούτως ώστε να δημιουργήσει το ολοκληρωμένο οικονομικό πορτραίτο του πελάτη.

(3) Επιπρόσθετα της απαίτησης για επικαιροποίηση στοιχείων ταυτότητας σε τακτική βάση ή όταν γίνει αντιληπτό ότι ελλείπουν αξιόπιστα ή επαρκή στοιχεία και πληροφορίες, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί ελέγχουν την επάρκεια των στοιχείων και πληροφοριών ταυτότητας και οικονομικού πορτραίτου των πελατών τους όταν και όποτε συμβαίνει ένα από τα πιο κάτω γεγονότα ή περιστατικά:

(α) Διεξαγωγή σημαντικής συναλλαγής που φαίνεται να είναι ασυνήθης ή/και σημαντική σε σχέση με το συνηθισμένο τύπο συναλλαγών και του οικονομικού πορτραίτου του πελάτη·

(β) Σημαντική αλλαγή στην κατάσταση και νομική υπόσταση του πελάτη όπως:

i. αλλαγή διευθυντών/ γραμματέα,

- ii. αλλαγή εγγεγραμμένων μετόχων ή/και πραγματικών δικαιούχων,
- iii. αλλαγή εγγεγραμμένου γραφείου,
- iv. αλλαγή εμπιστευματοπάροχων,
- v. αλλαγή εταιρικής ονομασίας ή/και εμπορικής επωνυμίας,
- vi. αλλαγή των κύριων εμπορικών συνεταιίρων ή/και ανάληψη νέων σημαντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

(γ) Σημαντική αλλαγή στον τρόπο και κανόνες λειτουργίας του λογαριασμού όπως:

- i. αλλαγή των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένοι να χειρίζονται τους λογαριασμούς,
- ii. αίτηση για άνοιγμα νέων λογαριασμών ή την παροχή νέων επενδυτικών υπηρεσιών ή/και χρηματοοικονομικών μέσων.

(4) Εάν ο πελάτης παραλείψει ή αρνηθεί να προσκομίσει τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες ταυτότητας για τη δημιουργία του οικονομικού του πορτραίτου μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και, ως εκ τούτου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός αδυνατεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις για προσδιορισμό ταυτότητας πελατών που περιέχονται στο Νόμο και στη παρούσα Οδηγία, τότε ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα πρέπει να διακόψει την επιχειρηματική σχέση και να κλείσει τους λογαριασμούς του πελάτη ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσον επιβάλλεται υπό τις περιστάσεις η υποβολή έκθεσης από το λειτουργό συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με τη παράγραφο 29 της παρούσας Οδηγίας.

Συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία

(άρθρο 66(3) του Νόμου)

19. Σε περίπτωση συναλλαγών πελατών μέσω του διαδικτύου, τηλεφώνου, τηλεομοιοτύπου ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων όπου ο πελάτης δεν είναι παρόν για να εξακριβωθεί η αυθεντικότητα της υπογραφής του και ότι είναι το πρόσωπο που πράγματι κατέχει το λογαριασμό ή/και έχει εξουσιοδοτηθεί να χειρίζεται το λογαριασμό, τότε ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα πρέπει να εφαρμόζει αξιόπιστες μεθόδους, διαδικασίες και πρακτικές ελέγχου της πρόσβασης στο ηλεκτρονικό μέσο ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι συναλλάσσεται με τον πραγματικό ιδιοκτήτη ή τον εξουσιοδοτημένο υπογράφο του λογαριασμού.

Παράλειψη ή άρνηση προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας πελατών

(άρθρο 62(4) του Νόμου)

20. Παράλειψη ή άρνηση από πελάτη, που αιτείται το άνοιγμα λογαριασμού ή τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση μεμονωμένης συναλλαγής να προσκομίσει τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία ταυτότητας χωρίς επαρκή δικαιολογία, πριν από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης, άνοιγμα λογαριασμού ή εκτέλεση μεμονωμένης συναλλαγής αποτελούν στοιχεία τα οποία δύνανται να οδηγήσουν στη δημιουργία υποψίας ότι ο πελάτης εμπλέκεται σε δραστηριότητες ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί δεν προχωρούν στο άνοιγμα του λογαριασμού ή στη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή στην εκτέλεση της μεμονωμένης συναλλαγής, ενώ ταυτόχρονα εξετάζουν κατά πόσον επιβάλλεται υπό τις περιστάσεις η υποβολή έκθεσης από το λειτουργό συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με τη παράγραφο 29 της παρούσας Οδηγίας.

Δημιουργία οικονομικού πορτραίτου

(άρθρο 61(1) του

21. (1) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί ικανοποιούνται ότι συναλλάσσονται με ένα πραγματικό πρόσωπο και, για αυτό

Νόμου)

το σκοπό, οφείλουν να λαμβάνουν επαρκή στοιχεία ταυτότητας που να αποδεικνύουν ότι είναι το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι.

(2) Η ταυτότητα όλων των πελατών εξακριβώνεται στη βάση αξιόπιστων στοιχείων, εγγράφων και πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές, δηλαδή εκείνα τα στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες που είναι δύσκολο να παραποιηθούν ή να εξασφαλιστούν με παράνομο τρόπο. Τα πιο πάνω στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες πρέπει να είναι μεταφρασμένα στην Αγγλική ή Ελληνική γλώσσα.

(3) Η διεύθυνση κατοικίας ή εργασίας θεωρείται βασικό στοιχείο της ταυτότητας ενός προσώπου και, ως εκ τούτου, πρέπει να ακολουθείται ξεχωριστή διαδικασία για εξακρίβωση της διεύθυνσης του πελάτη. Όπου η διεύθυνση εξακριβώνεται με επί τόπου επίσκεψη υπάλληλου του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού, τότε ετοιμάζεται σχετικό σημείωμα καταγραφής του γεγονότος το οποίο θα αρχειοθετείται στο φάκελο του πελάτη.

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να γίνεται αποδεκτό το ίδιο αποδεικτικό στοιχείο για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη αλλά και της διεύθυνσης κατοικίας του πελάτη.

(4) Πιστοποιημένα αντίγραφα (true copies) των αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας τηρούνται πάντοτε από τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς για σκοπούς αρχειοθέτησης. Σε κάθε πιστοποιημένο έγγραφο, πρέπει να φαίνεται ευκρινώς το όνομα του ατόμου που το πιστοποίησε στην Αγγλική ή Ελληνική γλώσσα και η ημερομηνία πιστοποίησης. Ωστόσο, πρέπει να τονισθεί ότι κανένα

συγκεκριμένο στοιχείο εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη δεν μπορεί να εγγυηθεί την ορθότητα της ταυτότητας ενός προσώπου και, συνεπώς, επιβάλλεται η εφαρμογή μιας συνεχούς διαδικασίας για την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών.

(5) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί εξακριβώνουν επίσης την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων των λογαριασμών και μεμονωμένων συναλλαγών και για νομικά πρόσωπα, θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που εκδίδονται από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές για να κατανοήσουν την δομή ιδιοκτησίας και ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη. Ανεξάρτητα από τον τύπο του πελάτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ατομική επιχείρηση ή συνεταιρισμός κτλ), οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί ζητούν και παίρνουν επαρκή στοιχεία και πληροφορίες για τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες και τον αναμενόμενο τύπο και ύψος των συναλλαγών.

(6) Χωρίς επηρεασμό του άρθρου 62(2) του Νόμου, τα στοιχεία και οι πληροφορίες συλλέγονται πριν τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση μεμονωμένης συναλλαγής με σκοπό τη δημιουργία του οικονομικού πορτραίτου του πελάτη και, ως ελάχιστο, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) το σκοπό και το λόγο που αιτείται το άνοιγμα του λογαριασμού και την προσφορά υπηρεσιών·

(β) την προβλεπόμενη κίνηση του λογαριασμού, τη φύση των συναλλαγών, την αναμενόμενη πηγή των χρημάτων που πιστώνονται στο λογαριασμό και τον

αναμενόμενο προορισμό των εξερχομένων πληρωμών·

(γ) τις πηγές και το μέγεθος των περιουσιακών στοιχείων και των ετήσιων εισοδημάτων, τη σαφή περιγραφή των κυριότερων επιχειρηματικών/επαγγελματικών δραστηριοτήτων/εργασιών.

(7) Οι πληροφορίες που αναφέρονται στη πιο πάνω υποπαράγραφο 7(6) καθώς και όλα τα στοιχεία και πληροφορίες που συνθέτουν το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη, όπως το όνομα της εταιρείας, χώρα σύστασης της, διεύθυνση γραφείων διαχείρισης, ονόματα και στοιχεία ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, διευθυντών, εξουσιοδοτημένων υπογραφόντων, οικονομικά στοιχεία, πληροφορίες για τον όμιλο που μπορεί να ανήκει η εταιρεία (χώρα σύστασης μητρικής, θυγατρικών και συνδεδεμένων εταιρειών, κύριες δραστηριότητες, οικονομικά μεγέθη), καταγράφονται σε ξεχωριστό έντυπο το οποίο θα αρχειοθετείται στο φάκελο του πελάτη μαζί με όλα τα άλλα έγγραφα και στοιχεία ανοίγματος του λογαριασμού καθώς επίσης εσωτερικά σημειώματα από πρακτικά συναντήσεων με πελάτες. Το εν λόγω έντυπο ενημερώνεται μέσα σε τακτά χρονικά διαστήματα ή οποτεδήποτε προκύψουν νέες πληροφορίες για τυχόν αλλαγές ή προσθήκες στα στοιχεία που συνθέτουν το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη.

Νοείται ότι παρόμοιο έντυπο χρησιμοποιείται και για την καταγραφή ανάλογων πληροφοριών που συνθέτουν το οικονομικό πορτραίτο φυσικού προσώπου - πελάτη το οποίο επίσης αρχειοθετείται στο ξεχωριστό φάκελο που τηρείται για κάθε πελάτη - φυσικό πρόσωπο.

(8) Οποιοσδήποτε συναλλαγές που εκτελούνται για πελάτη συγκρίνονται και αξιολογούνται έναντι της προβλεπόμενης κίνησης του λογαριασμού του συνηθισμένου κύκλου εργασιών/δραστηριοτήτων του εν λόγω πελάτη και των στοιχείων/πληροφοριών που τηρούνται για το οικονομικό του πορτραίτο. Σημαντικές αποκλίσεις διερευνώνται και τα πορίσματα καταχωρούνται στο σχετικό φάκελο του πελάτη. Οποιοσδήποτε συναλλαγές δεν μπορούν να εξηγηθούν από τις υπάρχουσες πληροφορίες για τον πελάτη, τυγχάνουν περαιτέρω εξέτασης για να αποφασισθεί κατά πόσον εγείρονται υποψίες για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας για σκοπούς εσωτερικής αναφοράς στο λειτουργό συμμόρφωσης και από τον τελευταίο στη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με τη παράγραφο 29 της παρούσας Οδηγίας.

Συγκεκριμένες περιπτώσεις εξακρίβωσης ταυτότητας πελατών

Έκτο Παράρτημα

22. Στο Έκτο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας περιγράφονται διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρα δέουσας επιμέλειας που οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί πρέπει να ακολουθούν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εξακρίβωσης ταυτότητας πελατών .

Απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών

(άρθρο 63 του Νόμου)

23. (1) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, στο πλαίσιο της εκτίμησης που πραγματοποιούν για το κατά πόσον οι πελάτες που αναφέρονται στο άρθρο 63 του Νόμου, αντιπροσωπεύουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οφείλουν να δείχνουν ιδιαίτερη προσοχή σε κάθε δραστηριότητα αυτών των πελατών ή σε κάθε είδος συναλλαγών η χρηματοοικονομικών μεσών που δύνανται να θεωρηθούν ως ιδιαίτερα επιδεκτικά (particularly likely) , λόγω της φύσης τους, να χρησιμοποιηθούν ή να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή τη

χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(2) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί δεν πρέπει να θεωρούν ότι πελάτες και συναλλαγές που αναφέρονται στο άρθρο 63 του Νόμου αντιπροσωπεύουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εάν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες ενδέχεται να μην είναι χαμηλός ο κίνδυνος νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(3) Για σκοπούς εφαρμογής το άρθρου 63(1)(δ) του Νόμου οι δημόσιες αρχές των κρατών μελών πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτουργήμα σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις συνθήκες για τις Κοινότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο·

(β) η ταυτότητά τους είναι δημοσίως διαθέσιμη, διαφανής και βέβαιη·

(γ) οι δραστηριότητες του πελάτη, καθώς και οι λογιστικές τους πρακτικές, είναι διαφανείς·

(δ) είτε είναι υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή στις αρχές κράτους μέλους, ή υφίστανται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν τον έλεγχο της δραστηριότητάς τους.

Αυξημένα μέτρα
δέουσας
επιμέλειας και
διαδικασίες
προσδιορισμού

24. Τα αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, λαμβάνονται και σε άλλες

ταυτότητας
πελατών

(άρθρο 64 του
Νόμου)

περιπτώσεις από αυτές που αναφέρονται τόσο στο Νόμο όσο και στο Τέταρτο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας, οι οποίες από τη φύση τους παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας και τις οποίες ο ίδιος ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει κατατάξει ως υψηλού κινδύνου στη βάση της πολιτικής που έχει αναπτύξει.

Δυνατότητα
αποδοχής
στοιχείων
ταυτότητας
πελατών που
έχουν εξακριβωθεί
από τρίτο
πρόσωπο

(άρθρο 67 του
Νόμου)

25. (1) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 67 του Νόμου, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, στην περίπτωση που βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 61 (1) (α) (β) και (γ) του Νόμου, εξασφαλίζουν άμεσα, αντίγραφα δεόντως πιστοποιημένα, από το τρίτο πρόσωπο ως πιστά αντίγραφα των πρωτότυπων, όλων των εγγράφων και πληροφοριών που έχει πάρει το τρίτο πρόσωπο για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη που ζητά το άνοιγμα λογαριασμού και τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. Τα πιο πάνω έγγραφα και πληροφορίες πρέπει να είναι μεταφρασμένα στην Αγγλική ή Ελληνική γλώσσα.

(2) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί λαμβάνουν στοιχεία και πληροφορίες για να εξακριβώνουν ότι το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε επαγγελματική εγγραφή βάσει αντίστοιχου νόμου ή άλλης ρύθμισης στη χώρα σύστασης ή/και λειτουργίας καθώς και σε εποπτεία για σκοπούς συμμόρφωσης με τα μέτρα πρόληψης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(3) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί μπορούν να βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα μόνο κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης για σκοπούς διαπίστωσης και

εξακρίβωσης της ταυτότητας των πελατών τους. Ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες για σκοπούς επικαιροποίησης του οικονομικού πορτραίτου του πελάτη κατά τη διάρκεια λειτουργίας του λογαριασμού ή για σκοπούς εξέτασης ασυνήθιστων συναλλαγών που εκτελούνται μέσω του λογαριασμού, θα πρέπει να λαμβάνονται από τα φυσικά πρόσωπα (διευθυντές, πραγματικούς δικαιούχους) που ελέγχουν και διευθύνουν τις εργασίες του πελάτη και έχουν την ευθύνη της λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση χρημάτων και περιουσιακών στοιχείων.

(4) Στις περιπτώσεις όπου το τρίτο πρόσωπο στο οποίο βασίζεται ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης είναι ελεγκτής/λογιστής ή ανεξάρτητος επαγγελματίας νομικός/δικηγόρος ή πάροχος υπηρεσιών εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών από χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτες χώρες οι οποίες σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε., ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός υποχρεούται, προτού αποδεχτεί τα στοιχεία ταυτότητας πελάτη που έχουν εξακριβωθεί από το τρίτο πρόσωπο, να εφαρμόσει τα ακόλουθα επιπρόσθετα μέτρα/διαδικασίες:

(α) Να διαπιστώσει και να αξιολογήσει τα συστήματα και τις διαδικασίες που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο

για την παρεμπόδιση νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η σχετική αξιολόγηση γίνεται από το λειτουργό συμμόρφωσης

(β) Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω αξιολόγησης, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ικανοποιείται ότι το τρίτο πρόσωπο εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με το Νόμο και τη παρούσα Οδηγία·

(γ) Για κάθε τρίτο πρόσωπο που αναφέρεται πιο πάνω, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός τηρεί ξεχωριστό φάκελο στον οποίο καταχωρείται η σχετική έκθεση αξιολόγησης και άλλες συναφείς πληροφορίες(στοιχεία ταυτότητας, πρακτικά συναντήσεων, στοιχεία που πιστοποιούν ότι το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε επαγγελματική εγγραφή βάσει Νόμου κτλ)·

(δ) Η έναρξη συνεργασίας με το τρίτο πρόσωπο και η αποδοχή των στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν εξακριβωθεί από το τρίτο πρόσωπο τυγχάνει έγκρισης από το λειτουργό συμμόρφωσης

Διαρκής παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών

(άρθρο 58(ε) του Νόμου)

26. (1) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί έχουν πλήρη αντίληψη της φυσιολογικής και δικαιολογημένης κίνησης των λογαριασμών των πελατών τους καθώς και του γενικότερου οικονομικού τους πορτραίτου ούτως ώστε να δύνανται να εντοπίζουν τις συναλλαγές που βρίσκονται έξω από τη συνηθισμένη μορφή της κίνησης του λογαριασμού, ή αποτελούν πολύπλοκες ή ασυνήθιστες συναλλαγές ή πραγματοποιούνται χωρίς να υπάρχει προφανής οικονομικός

σκοπός ή σαφής νόμιμος λόγος. Χωρίς τέτοια γνώση, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί δεν είναι σε θέση να εκπληρώσουν τη νομική τους υποχρέωση για εντοπισμό και αναφορά ύποπτων συναλλαγών στη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με τη παράγραφο 29 της παρούσας Οδηγίας.

(2) Οι διαδικασίες και το βάθος εξέτασης των συναλλαγών και της παρακολούθησης των λογαριασμών λαμβάνει υπόψη το επίπεδο κινδύνου και επιτυγχάνει, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα:

(α) Την επισήμανση όλων των πελατών υψηλού κινδύνου όπως αυτοί καθορίζονται στο Νόμο, στην παρούσα Οδηγία καθώς και στην πολιτική αποδοχής νέων πελατών που εφαρμόζει ο κάθε Χρηματοοικονομικός Οργανισμός. Ως εκ τούτου, τα συστήματα των Χρηματοοικονομικών Οργανισμών πρέπει να είναι σε θέση να παράγουν αναλυτικές καταστάσεις για κάθε ομάδα πελατών υψηλού κινδύνου ούτως ώστε να υποβοηθείται το έργο παρακολούθησης των λογαριασμών και συναλλαγών τους·

(β) Τον εντοπισμό ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών ασυμβίβαστες με το οικονομικό πορτραίτο των πελατών για σκοπούς περαιτέρω διερεύνησης·

(γ) Τη διερεύνηση των ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών από αρμόδιους υπαλλήλους που έχουν διοριστεί για αυτό το σκοπό. Τα αποτελέσματα των ερευνών καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα και να τηρούνται στο φάκελο του ενδιαφερόμενου πελάτη·

(δ) Τη λήψη όλων των απαιτητών μέτρων και

ενεργειών στη βάση των ευρημάτων της διερεύνησης περιλαμβανομένης της εσωτερικής αναφοράς υπόπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων προς το λειτουργό συμμόρφωσης·

(ε) Τη διαπίστωση της πηγής και προέλευσης των χρημάτων που πιστώνονται σε λογαριασμούς.

(3) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να εισάξουν και εφαρμόσουν επαρκή αυτοματοποιημένα/ηλεκτρονικά πληροφοριακά συστήματα διεύθυνσης και διοίκησης τα οποία θα είναι ικανά να προμηθεύουν έγκαιρα το διοικητικό συμβούλιο και το λειτουργό συμμόρφωσης με όλες τις έγκυρες και απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό, ανάλυση και αποτελεσματική παρακολούθηση των λογαριασμών πελατών και συναλλαγών στη βάση του υπολογιζόμενου κινδύνου χρησιμοποίησης τους για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(4) Η παρακολούθηση των λογαριασμών και συναλλαγών πρέπει να γίνεται σε σχέση με συγκεκριμένους τύπους συναλλαγών, το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη και συγκρίνοντας σε τακτά χρονικά διαστήματα την κίνηση του λογαριασμού με την αναμενόμενη κίνηση όπως αυτή είχε δηλωθεί κατά το άνοιγμα του λογαριασμού καθώς και με την κίνηση του λογαριασμού και τη φύση των συναλλαγών που διενεργούνται από άλλους πελάτες που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα εργασιών. Περαιτέρω οι διαδικασίες θα πρέπει να καλύπτουν πελάτες που δεν έχουν επαφή με τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό καθώς και αδρανείς λογαριασμούς που παρουσιάζουν ξαφνική κίνηση.

(5) Τα αυτοματοποιημένα/ηλεκτρονικά πληροφοριακά

συστήματα διεύθυνσης και διοίκησης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την εξαγωγή πληροφοριών σε σχέση με στοιχεία που ελλείπουν από τα έγγραφα ανοίγματος των λογαριασμών, την ταυτότητα και οικονομικό πορτραίτο του πελάτη, και συνολικά στοιχεία για την επιχειρηματική σχέση του πελάτη με τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό.

(6) Σχετικά, γενικά για όλους τους λογαριασμούς, τα ηλεκτρονικά/αυτοματοποιημένα συστήματα θα πρέπει να είναι ικανά να αθροίζουν τα υπόλοιπα και την κίνηση όλων των συνδεδεμένων λογαριασμών πάνω σε ενοποιημένη βάση και να ανιχνεύουν ασυνήθεις ή ύποπτους τύπους συναλλαγών και δραστηριοτήτων. Αυτό μπορεί να γίνει με τον καθορισμό ορίων για συγκεκριμένο τύπο ή κατηγορία λογαριασμών (π.χ. λογαριασμοί υψηλού κινδύνου) ή συναλλαγών (π.χ. καταθέσεις ή αποσύρσεις σε μετρητά, εισερχόμενα και εξερχόμενα εμβάσματα πάνω από ένα προκαθορισμένο όριο) λαμβάνοντας υπόψη το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη, τη χώρα προέλευσης, την πηγή των χρημάτων, τον τύπο της συναλλαγής ή άλλους παράγοντες κινδύνου.

(7) Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται σε συναλλαγές που υπερβαίνουν τα προκαθορισμένα όρια. Ορισμένοι τύποι συναλλαγών θα πρέπει να προειδοποιούν τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό ότι ένας πελάτης πιθανόν να εμπλέκεται σε ασυνήθεις ή ύποπτες δραστηριότητες. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν συναλλαγές που δεν φαίνονται λογικές από οικονομικής ή εμπορικής σκοπιάς ή περιλαμβάνουν μεγάλα ποσά σε μετρητά ή άλλα χρηματικά μέσα ή αρκετά μεγάλα εισερχόμενα εμβάσματα που δεν συνάδουν με τις φυσιολογικές και αναμενόμενες συναλλαγές του πελάτη. Πολύ υψηλή κίνηση του λογαριασμού, ασυμβίβαστη με το μέγεθος του υπολοίπου, μπορεί να είναι

ένδειξη ότι χρήματα ξεπλένονται μέσω του λογαριασμού.

ΜΕΡΟΣ VI
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΥΠΟΠΤΩΝ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ ΜΟΚΑΣ

Αποφυγή
διενέργειας
ύποπτων
συναλλαγών
προτού
αναφερθούν στη
ΜΟΚΑΣ

(άρθρα 26, 27, 69
και 70 του Νόμου)

27. (1) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 70 του Νόμου, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί οφείλουν στις περιπτώσεις απόπειρας διενέργειας συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, να αναφέρουν την υποψία τους στη ΜΟΚΑΣ σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 69 του Νόμου και τη παράγραφο 29 της παρούσας Οδηγίας.

(2) Στις περιπτώσεις υπαλλήλων Χρηματοοικονομικών Οργανισμών, το άρθρο 26 του Νόμου προνοεί ότι η εσωτερική αναφορά στο λειτουργό συμμόρφωσης συνιστά εκπλήρωση της νομικής υποχρέωσης για αποκάλυψη πληροφοριών που απορρέουν από το άρθρο 27 του Νόμου. Δηλαδή, εφόσον ο υπάλληλος έχει αναφέρει τις υποψίες του στο λειτουργό συμμόρφωσης, αυτός θεωρείται ότι έχει ανταποκριθεί πλήρως στις νομικές του υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 27 του Νόμου.

Ύποπτες
συναλλαγές

28. (1) Ο ορισμός της ύποπτης συναλλαγής καθώς οι τύποι των ύποπτων συναλλαγών που δύνανται να χρησιμοποιηθούν για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είναι σχεδόν απεριόριστοι. Μια ύποπτη συναλλαγή είναι συνήθως ασυμβίβαστη με τις γνωστές και νόμιμες εργασίες του πελάτη ή τις προσωπικές του δραστηριότητες ή με το συνηθισμένο κύκλο εργασιών του

συγκεκριμένου λογαριασμού ή γενικότερα με το οικονομικό πορτραίτο που έχει δημιουργήσει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για τον πελάτη του. Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί βεβαιώνονται ότι πάντοτε κατέχουν επαρκείς πληροφορίες και γνωρίζουν τις δραστηριότητες των πελατών τους ούτως ώστε να είναι σε θέση έγκαιρα να αναγνωρίζουν ότι μια συναλλαγή ή σειρά συναλλαγών είναι ασυνήθης ή ύποπτη.

Έβδομο
Παράρτημα

(2) Κατάλογος που περιέχει παραδείγματα υπόπτων συναλλαγών / δραστηριοτήτων που συνδέονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας επισυνάπτεται στο Έβδομο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας. Παρόλο που ο εν λόγω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και δεν περιέχει όλα τα είδη συναλλαγών που πιθανόν να χρησιμοποιηθούν, εντούτοις μπορεί να βοηθήσει τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς και τους υπαλλήλους τους στην αναγνώριση των πιο βασικών τρόπων με τους οποίους ξεπλένεται το παράνομο χρήμα και χρηματοδοτείται η τρομοκρατία. Η επισήμανση από τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς οποιασδήποτε από τις συναλλαγές που παρατίθενται στο εν λόγω Παράρτημα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο περαιτέρω έρευνας και αιτία αναζήτησης επιπρόσθετων πληροφοριών ή/και εξηγήσεων αναφορικά με την πηγή και προέλευση των χρημάτων, τη φύση και τον οικονομικό/εμπορικό σκοπό της συναλλαγής καθώς και των γεγονότων που συνδέονται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Έκθεση του
λειτουργού
συμμόρφωσης
προς τη ΜΟΚΑΣ

29. (1) Όλες οι εκθέσεις των λειτουργών συμμόρφωσης αποστέλλονται ή παραδίδονται στη ΜΟΚΑΣ. Το έντυπο που επισυνάπτεται στο Τρίτο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας πρέπει πάντοτε να χρησιμοποιείται όταν υποβάλλεται έκθεση

στη ΜΟΚΑΣ. Οι εκθέσεις αποκάλυψης πληροφοριών μπορούν να σταλούν στη ΜΟΚΑΣ με το ταχυδρομείο, με τηλεμοιότυπο ή να παραδοθούν δια χειρός.

(2) Μετά την υποβολή της έκθεσης αποκάλυψης πληροφοριών, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός πιθανόν να επιθυμεί τη διακοπή της σχέσης με τον πελάτη για αποφυγή του κινδύνου που συνεπάγεται από τυχόν συνέχιση λειτουργίας του εν λόγω λογαριασμού. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή έτσι που, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Νόμου, να μην αποκαλύπτουν στον πελάτη ότι έχει υποβληθεί έκθεση στη ΜΟΚΑΣ. Συνεπώς, πρέπει να υπάρχει μια επαφή με τη ΜΟΚΑΣ για να αποφευχθεί η δημιουργία οποιωνδήποτε εμποδίων ή δυσκολιών στη διεξαγωγή των ερευνών.

(3) Μετά την υποβολή της έκθεσης, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί οφείλουν να ακολουθούν τυχόν οδηγίες που θα τους δώσει η ΜΟΚΑΣ, ιδιαίτερα κατά πόσον θα ολοκληρώσουν μια συγκεκριμένη συναλλαγή ή θα διατηρήσουν σε λειτουργία το συγκεκριμένο λογαριασμό.

Σημειώνεται ότι το άρθρο 26(2)(γ) του Νόμου παρέχει την εξουσία στη ΜΟΚΑΣ να δίδει οδηγίες στους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς όπως μη εκτελέσουν ή καθυστερήσουν την εκτέλεση εντολής πελάτη, χωρίς τέτοια ενέργεια να θεωρείται παραβίαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού και των υπαλλήλων του.

(4) Περαιτέρω, μετά την υποβολή έκθεσης αναφοράς υπόπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων προς τη ΜΟΚΑΣ, οι εμπλεκόμενοι πελατειακοί λογαριασμοί καθώς και τυχόν άλλοι

συνδεδεμένοι λογαριασμοί θα πρέπει να τεθούν κάτω από τη στενή παρακολούθηση του λειτουργού συμμόρφωσης.

ΜΕΡΟΣ VII

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ

Διαδικασία
τήρησης αρχείου

(άρθρο 68 του
Νόμου)

30. (1) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 68(1) του Νόμου τα αρχεία των Χρηματοοικονομικών Οργανισμών πρέπει να περιλαμβάνουν:
- (α) Αποδεικτικά στοιχεία ταυτότητας πελατών·
 - (β) Στοιχεία συναλλαγών πελατών·
 - (γ) Εσωτερικές και εξωτερικές εκθέσεις αναφοράς υποππων συναλλαγών·
 - (δ) Ετήσια Έκθεση και άλλες εκθέσεις του λειτουργού συμμόρφωσης·
 - (ε) Πληροφορίες οι οποίες δημιούργησαν την πεποίθηση ή υποψία για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και είχαν ως τελικό αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων που προβλέπεται στο Νόμο ή στη παρούσα Οδηγία·
 - (στ) Στοιχεία για την εκπαίδευση / επιμόρφωση που προσφέρθηκε στο προσωπικό του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού, καθώς επίσης πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα της.
- (2) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 68(2) του Νόμου τα στοιχεία και έγγραφα των Χρηματοοικονομικών

Οργανισμών που σχετίζονται με έρευνες που είναι ακόμη σε εξέλιξη, τότε αυτά πρέπει να φυλάσσονται μέχρις ότου η ΜΟΚΑΣ επιβεβαιώσει ότι η διερεύνηση έχει ολοκληρωθεί και ότι η υπόθεση έχει κλείσει.

(3) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί διασφαλίζουν ότι μέσα στα πλαίσια της διερεύνησης μιας ύποπτης συναλλαγής από τη ΜΟΚΑΣ, είναι σε θέση να παράσχουν έγκαιρα τις πιο κάτω πληροφορίες:

- (α) την ταυτότητα των κατόχων του λογαριασμού·
- (β) την ταυτότητα των πραγματικών ιδιοκτητών/δικαιούχων του λογαριασμού·
- (γ) την ταυτότητα των προσώπων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού·
- (δ) στοιχεία που αφορούν τον όγκο και τις συναλλαγές που διεξάγονται μέσω του λογαριασμού·
- (ε) συνδεδεμένους λογαριασμούς·
- (στ) σε σχέση με συγκεκριμένες συναλλαγές:
 - i. την πηγή των χρημάτων,
 - ii. τον τύπο και το ποσό του νομίσματος της συναλλαγής,
 - iii. τον τρόπο με τον οποίο τα χρήματα έχουν κατατεθεί ή αποσυρθεί, για παράδειγμα μετρητά, επιταγές, ηλεκτρονικά εμβάσματα,
 - iv. την ταυτότητα του προσώπου που έδωσε εντολή για τη συναλλαγή,

- v. τον προορισμό των χρημάτων,
- vi. τη φύση των οδηγιών και της εξουσιοδότησης που έχουν δοθεί,
- vii. τον τύπο και τον αριθμό αναγνώρισης του λογαριασμού που εμπλέκεται στη συναλλαγή.

Μορφή των στοιχείων

31. (1) Η τήρηση των στοιχείων εκτός από τα πρωτότυπα έγγραφα ή τα πιστοποιημένα αντίγραφα τους (true copies) σε έντυπη μορφή (hard copies), δύναται να είναι και σε άλλες μορφές, για παράδειγμα σε ηλεκτρονική ή παρόμοιες. Ο βασικός σκοπός είναι να μπορούν οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί να ανακτούν τις σχετικές πληροφορίες έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση.

Νοείται ότι οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί είναι σε θέση να παρουσιάσουν τα πιο πάνω έγγραφα ανά πάσα στιγμή μετά από αίτημα της Επιτροπής ή της ΜΟΚΑΣ

(2) Όταν οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί καθορίζουν τη πολιτική τους για τήρηση εγγράφων, λαμβάνουν υπόψη τόσο τις απαιτήσεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας όσο και τις πιθανές ανάγκες της ΜΟΚΑΣ και της Επιτροπής.

ΜΕΡΟΣ VIII

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Καθήκοντα και υποχρεώσεις προσωπικού

(άρθρο 58 του Νόμου)

32. (1) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 58 του Νόμου, οι υπάλληλοι των Χρηματοοικονομικών Οργανισμών πρέπει να είναι ενήμεροι για τα καθήκοντα τους και τις νομικές τους υποχρεώσεις σύμφωνα με το Νόμο και τη παρούσα Οδηγία. Οι υπάλληλοι δύνανται να θεωρηθούν προσωπικά νομικά υπεύθυνοι για παράλειψη να αποκαλύψουν πληροφορίες για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και

χρηματοδότηση της τρομοκρατίας σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς.

(2) Το προσωπικό των Χρηματοοικονομικών Οργανισμών συνεργάζεται και αναφέρει, χωρίς καθυστέρηση, οτιδήποτε έρχεται στην αντίληψή του σε σχέση με συναλλαγές για τις οποίες υπάρχει έστω και η ελάχιστη υποψία ότι πιθανόν να σχετίζονται με ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί εισαγάγουν ολοκληρωμένα μέτρα έτσι που να διασφαλίσουν ότι οι υπάλληλοί τους είναι πλήρως ενημερωμένοι για τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους. Σχετικά, ο λειτουργός συμμόρφωσης ετοιμάζει και εφαρμόζει, πάνω σε ετήσια βάση, πρόγραμμα επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού τους μέσα στα πλαίσια που καθορίζει ο Νόμος και η παρούσα Οδηγία.

(3) Ο λειτουργός συμμόρφωσης αξιολογεί την επάρκεια των σεμιναρίων και της παρεχόμενης επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού και τηρεί λεπτομερή στοιχεία για τα εκπαιδευτικά σεμινάρια/προγράμματα που πραγματοποιούνται, όπως :

(α) τον αριθμό διαλέξεων/σεμιναρίων που οργανώθηκαν·

(β) τη διάρκειά τους·

(γ) τον αριθμό και τη θέση των υπαλλήλων που συμμετείχαν·

(δ) τα ονόματα και προσόντα των εκπαιδευτών·

(ε) κατά πόσον η διάλεξη/σεμινάριο ετοιμάστηκε εσωτερικά ή προσφέρθηκε από εξωτερικό οργανισμό ή συμβούλους.

(4) Ο χρόνος και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης των διαφόρων τμημάτων του προσωπικού προσαρμόζεται στις ανάγκες του κάθε Χρηματοοικονομικού Οργανισμού. Η συχνότητα της εκπαίδευσης μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τις τροποποιήσεις στις νομοθετικές ή/και ρυθμιστικές απαιτήσεις, τα καθήκοντα του προσωπικού καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες αλλαγές υφίσταται το χρηματοοικονομικό σύστημα της Δημοκρατίας.

(5) Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει στην ενημέρωση του προσωπικού στις νέες εξελίξεις στο τομέα της παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιλαμβανομένων των πρακτικών μεθόδων και τάσεων που χρησιμοποιούνται για αυτό το σκοπό.

(6) Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει διαφορετική δομή για το νέο προσωπικό, το υφιστάμενο προσωπικό και τα διάφορα τμήματα του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού ανάλογα με τις υπηρεσίες που παρέχουν. Η εκπαίδευση επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι το προσωπικό υπενθυμίζεται για τα καθήκοντα και υποχρεώσεις του και τηρείται ενήμερο για οποιεσδήποτε νέες εξελίξεις. Είναι σημαντικό όπως όλο το άμεσα επηρεαζόμενο προσωπικό κατανοεί πλήρως την ανάγκη και εφαρμόζει με συνέπεια την πολιτική και διαδικασίες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κατάργηση
Οδηγίας
Επιτροπής

33. Η Οδηγία της Επιτροπής που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 60(3) του περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμου του, ως έχει τροποποιηθεί, καταργείται και αντικαθίσταται με την παρούσα.

Έναρξη ισχύος

34. Η παρούσα Οδηγία ισχύει από τη δημοσίευση της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΥΠΟΨΙΩΝ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ

Όνομα: Τηλέφωνο:

Τμήμα: Τηλεομοιότυπο:

Τίτλος/καθήκοντα:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΛΑΤΗ

Όνομα:

Διεύθυνση:

..... Ημερομηνία Γέννησης:

Τηλέφωνο: Επάγγελμα/

Τηλεομοιότυπο: Στοιχεία Εργοδότη:

Αρ. Διαβατηρίου: Εθνικότητα:

Αρ. Ταυτότητας: Άλλα στοιχεία ταυτότητας:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΨΙΕΣ

Σύντομη περιγραφή γεγονότων/συναλλαγής:

Λόγοι υποψίας:

Υπογραφή πληροφοριοδότη

Ημερομηνία

ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ημερ. Λήψης: Ώρα λήψης: Αναφ.

Ενημέρωση ΜΟΚΑΣ: Ναι/Όχι Ημερ ενημέρωσης: Αναφ.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΟΨΙΑΣ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αναφορά: Στοιχεία Πελάτη:

Πληροφοριοδότης: Τμήμα:

ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΞΗΧΘΗΣΑΝ (Σύντομη περιγραφή)

.....
.....
.....

ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΗΚΑΝ

.....
.....
.....
.....

ΑΠΟΦΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

.....
.....
.....

ΑΡ. ΦΑΚΕΛΟΥ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

.....

.....

ΤΡΙΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΣΥΓΚΑΛΥΨΗΣ

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Όνομα Χρηματοοικονομικού Οργανισμού: _____

Διεύθυνση που τηρείται ο λογαριασμός: _____

Ημερομηνία έναρξης της επιχειρηματικής σχέσης ή

διεξαγωγής της μεμονωμένης συναλλαγής: _____

Τύπος και αριθμός(οι) λογαριασμού(ων): _____

II. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ(ΩΝ) ΠΡΟΣΩΠΟΥ(ΩΝ) Ή/ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟΥ(ΩΝ) ΠΡΟΣΩΠΟΥ(ΩΝ) ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΕΤΑΙ(ΟΝΤΑΙ) ΣΤΗΝ/ΣΤΙΣ ΥΠΟΠΤΗ(ΕΣ) ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ(ΕΣ)

(Α) ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Δικαιούχος(οι)
λογαριασμού(ών)

Εξουσιοδοτημένος(οι)
υπογράφων(τες)

Όνομα(τα):

Διεύθυνση(εις) κατοικίας:

Επαγγελματική(ες) διεύθυνση(εις):

Επάγγελμα/Στοιχεία εργοδότη:

Ημερομηνία και τόπος γέννησης:

Εθνικότητα και αρ. διαβατηρίου:

(B) ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Όνομα εταιρείας, χώρα
και ημερομηνία ίδρυσης:

Επαγγελματική Διεύθυνση:

Κύριες δραστηριότητες:

	<u>Όνομα</u>	<u>Εθνικότητα και αρ. διαβατηρίου</u>	<u>Ημερ. Γέννησης</u>	<u>Διεύθυνση κατοικίας</u>	<u>Επάγγελμα και Στοιχεία εργοδότη</u>
<u>Εγγεγραμμένοι(οι) μέτοχοι(οι)</u>	1. _____ 2. _____ 3. _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
<u>Πραγματικός (οι) Δικαιούχος(οι)</u> (εάν διαφέρει από τον πιο πάνω)	1. _____ 2. _____ 3. _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
<u>Σύμβουλοι/ Διευθυντές</u>	1. _____ 2. _____ 3. _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
<u>Εξουσιοδοτημένοι υπογράφωντες</u>	1. _____ 2. _____ 3. _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____

III. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Να δοθούν λεπτομερή στοιχεία των ύποπτων συναλλαγών

1. _____

2. _____

3. _____

4. **Πεποίθηση/ υποψία για ξέπλυμα παράνομου χρήματος** (παρακαλώ επεξηγήστε την πεποίθηση /υποψία αναφορικά με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος)

5. **Άλλες πληροφορίες**

Άλλες υπηρεσίες που προσφέρονται στον/στους πελάτη/τες

Υπογραφή Λειτουργού Συμμόρφωσης

Ημερομηνία

.....

.....

Σημ.: Η πιο πάνω έκθεση πρέπει να συνοδεύεται με φωτοαντίγραφα των εξής:

1. Φυσικά πρόσωπα: Οι σχετικές σελίδες του διαβατηρίου του πελάτη που να αποδεικνύουν την ταυτότητά του.
2. Νομικά πρόσωπα: Πιστοποιητικά ίδρυσης / εγγραφής της εταιρείας / συνεταιρισμού, συμβούλων και μετόχων.
3. Όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με την/τις ύποπτη(ες) συναλλαγή(ες)

ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΕΛΑΤΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. Πελάτες εξ' αποστάσεως:

(α) Όταν ένας πελάτης αιτείται το άνοιγμα λογαριασμού, συστήνεται όπως διευθετείται προσωπική συνέντευξη μαζί του κατά τη διάρκεια της οποίας θα λαμβάνονται όλα τα στοιχεία ταυτότητας. Στις περιπτώσεις όμως, που ένας πελάτης, ειδικότερα μη-κάτοικος Δημοκρατίας, ζητήσει το άνοιγμα λογαριασμού μέσω του ταχυδρομείου, του τηλεφώνου ή του διαδικτύου χωρίς να παρουσιαστεί για προσωπική συνέντευξη, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να ακολουθήσουν τις καθιερωμένες διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και επιμέλειας, όπως εφαρμόζονται για πελάτες με τους οποίους έρχονται σε άμεση και προσωπική επαφή και να πάρουν ακριβώς τα ίδια στοιχεία και έγγραφα ταυτότητας.

Ωστόσο, λόγω της εκ των πραγμάτων δυσκολίας ταύτισης του πελάτη με τα υποβληθέντα στοιχεία ταυτότητας, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να εφαρμόζουν τα επιπρόσθετα μέτρα προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας που απαιτεί ο Νόμος και η παρούσα Οδηγία για να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους που συνεπάγεται η δημιουργία μιας τέτοιας επιχειρηματικής σχέσης.

(β) Πρακτικές διαδικασίες που μπορούν να υιοθετηθούν για εφαρμογή των μέτρων (i) και (ii) που αναφέρονται στο άρθρο 64(1)(α) του Νόμου με στόχο την μείωση του υψηλού κινδύνου με πελάτες με τους οποίους ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν έρχεται σε άμεση και προσωπική επαφή είναι οι ακόλουθες:

- i. Απευθείας επιβεβαίωση του πραγματικού ονόματος, διεύθυνσης και υπογραφής του πελάτη από τράπεζα που λειτουργεί στη χώρα καταγωγής του.
- ii. Λήψη συστατικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, όπως ορίζεται στο άρθρο 67 του Νόμου.

- iii. Ο πελάτης αποστέλλει στο Χρηματοοικονομικό Οργανισμό τα πρωτότυπα έγγραφα ταυτότητας π.χ. διαβατήριο, δελτίο ταυτότητας, τα οποία ακολούθως επιστρέφονται σε αυτόν με συστημένη και ασφαλισμένη επιστολή μέσω ταχυδρομείου.
- iv. Τηλεφωνική επαφή με τον πελάτη, πριν το άνοιγμα του λογαριασμού, στο σπίτι ή το γραφείο του, ο αριθμός του οποίου έχει εξακριβωθεί από ανεξάρτητες πηγές και αξιόπιστες πηγές.
- v. Επικοινωνία με τον πελάτη μέσω ταχυδρομείου σε διεύθυνση που ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει προηγουμένως εξακριβώσει από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές.

(γ) Οι ίδιες απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 64(1)(α) του Νόμου και στη παρούσα Οδηγία εφαρμόζονται και για εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα που αιτούνται το άνοιγμα λογαριασμού μέσω του ταχυδρομείου, του τηλεφώνου ή του διαδικτύου. Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να λαμβάνουν επιπρόσθετα μέτρα για να βεβαιώνονται ότι οι εταιρείες ή τα άλλα νομικά πρόσωπα πραγματικά λειτουργούν στην διεύθυνση των γραφείων διαχείρισης που έχουν δοθεί και διεξάγουν καθόλα νόμιμες δραστηριότητες.

2. Λογαριασμοί εταιρειών με μετοχές στον κομιστή:

Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί μπορούν να αποδέχονται αίτημα για άνοιγμα λογαριασμού από εταιρείες των οποίων οι μετοχές τους, ή αυτές των ιθύνουσών / μητρικών εταιρειών τους (όπου υφίστανται τέτοιες ιθύνουσες / μητρικές εταιρείες), έχουν εκδοθεί στον κομιστή εφαρμόζοντας, πέραν από τις διαδικασίες που προνοούνται στη παράγραφο 6 του Έκτου Παραρτήματος της παρούσας Οδηγίας σε σχέση με λογαριασμούς στο όνομα εταιρειών, όλα τα πιο κάτω επιπρόσθετα μέτρα επιμέλειας:

- i. Θέτουν κάτω από τη δική τους φύλαξη για όσο καιρό τηρείται ο λογαριασμός, τους τίτλους των μετοχών στον κομιστή ή παίρνουν βεβαίωση από τράπεζα που λειτουργεί στη Δημοκρατία ή χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ότι έχει στη φύλαξή της τους τίτλους των μετοχών και σε περίπτωση μεταφοράς της ιδιοκτησίας τους σε άλλο πρόσωπο θα ειδοποιήσει έγκαιρα τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό.
- ii. Ο λογαριασμός πρέπει να τυγχάνει στενής παρακολούθησης κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του. Τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, πρέπει να γίνεται ανασκόπηση των συναλλαγών και της συνολικής κίνησης του λογαριασμού αυτού, τα αποτελέσματα της οποίας να καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο σχετικό φάκελο του πελάτη.
- iii. Εάν ο λογαριασμός έχει ανοιχθεί κατόπιν σύστασης τρίτου προσώπου όπως ορίζεται στο άρθρο 67 του Νόμου, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα πρέπει να παίρνει από το εν λόγω τρίτο πρόσωπο γραπτή βεβαίωση ότι η κεφαλαιουχική βάση της ίδιας της εταιρείας ή της ιθύνουσας/μητρικής της, ανάλογα με την περίπτωση, δεν έχει αλλοιωθεί με την έκδοση νέων μετοχών στον κομιστή ή την ακύρωση υφιστάμενων μετοχών στον κομιστή. Εάν ο λογαριασμός έχει ανοιχθεί απευθείας από την εταιρεία χωρίς οποιαδήποτε σύσταση από τρίτο πρόσωπο, τότε η βεβαίωση θα πρέπει να λαμβάνεται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας.
- iv. Όταν υπάρξει αλλαγή στους πραγματικούς δικαιούχους, τότε ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός πρέπει να εξετάσει κατά πόσον ενδείκνυται η συνέχιση της λειτουργίας του λογαριασμού.

3. **Λογαριασμοί εμπιστευμάτων (trusts):**

(α) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 65(2) του Νόμου οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις με εμπιστεύματα θα πρέπει να διαπιστώνουν τη νομική υπόσταση του εμπιστεύματος, το όνομα και την ημερομηνία σύστασης του και να εξακριβώνουν την ταυτότητα των εμπιστευματοπάροχων (trustor), εμπιστευματοδόχων (trustee) και πραγματικών δικαιούχων σύμφωνα τις διαδικασίες προσδιορισμού της ταυτότητας προσώπων που προβλέπονται στη παρούσα Οδηγία και το Νόμο.

(β) Περαιτέρω, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να διαπιστώνουν τη φύση και το σκοπό σύστασης και δραστηριοτήτων του εμπιστεύματος καθώς και τη πηγή και προέλευση των χρημάτων ζητώντας προσκόμιση για σκοπούς ελέγχου των σχετικών αποσπασμάτων από τη συμφωνία του εμπιστεύματος και παίρνοντας άλλες συναφείς πληροφορίες από τους εμπιστευματοδόχους. Όλα τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες θα πρέπει να καταγράφονται και να τηρούνται στον φάκελο του πελάτη.

4. **«Συλλογικοί λογαριασμοί πελατών» στο όνομα τρίτου προσώπου:**

(α) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί δύνανται να ανοίγουν «συλλογικούς λογαριασμούς πελατών» (π.χ. clients accounts) στο όνομα πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοοικονομικών οργανισμών από χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί οφείλουν να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πιο πάνω πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοοικονομικών οργανισμών σύμφωνα τις διαδικασίες προσδιορισμού της ταυτότητας προσώπων που προβλέπονται στη παρούσα Οδηγία και το Νόμο.

(β) Στην περίπτωση που ζητείται το άνοιγμα τέτοιων «συλλογικών λογαριασμών πελατών» από τρίτο πρόσωπο που ενεργεί ως ελεγκτής/λογιστής ή ανεξάρτητος επαγγελματίας νομικός/δικηγόρος ή πάροχος υπηρεσιών εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών και προέρχεται από χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί μπορούν να προχωρούν στο άνοιγμα τους νοουμένου ότι ικανοποιούνται όλες οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- i. Το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε υποχρεωτική επαγγελματική εγγραφή βάσει του νόμου της χώρας λειτουργίας του.
- ii. Το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε ρύθμιση και εποπτεία από κατάλληλη αρμόδια αρχή στη χώρα λειτουργίας του για σκοπούς παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- iii. Ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει αξιολογήσει τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο και έχει διαπιστώσει ότι αυτές είναι σύμφωνα με το Νόμο και την παρούσα Οδηγία. Σχετική έκθεση αξιολόγησης θα πρέπει να ετοιμάζεται και να καταχωρείται σε ξεχωριστό φάκελο που τηρείται για το κάθε τρίτο πρόσωπο.
- iv. Το τρίτο πρόσωπο θέτει στη διάθεση των Χρηματοοικονομικών Οργανισμών τα στοιχεία και πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 67 (3) του Νόμου.

5. Λογαριασμοί “πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων”:

(α) Η σύναψη επαγγελματικής σχέσης με άτομα που κατέχουν σημαντικές δημόσιες θέσεις στο εξωτερικό και με φυσικά πρόσωπα που σχετίζονται με αυτά, είναι δυνατόν να εκθέσουν τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό σε αυξημένους κινδύνους, ειδικά όταν ο υποψήφιος πελάτης που ζητά το άνοιγμα λογαριασμού είναι “πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο”, άμεσα στενός συγγενής του ή πρόσωπο που είναι γνωστό ως στενός συνεργάτης του πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να είναι ακόμη πιο προσεκτικοί όταν τα εν λόγω πρόσωπα προέρχονται, από χώρα η οποία είναι ευρέως γνωστή ότι αντιμετωπίζει εκτεταμένα προβλήματα διαφθοράς στη δημόσια ζωή και οικονομική αποσταθεροποίηση και της οποίας οι νόμοι και κανονισμοί κατά του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμοι με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.

(β) Για αντιμετώπιση ενδεχομένων κινδύνων από το πιο πάνω, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να προβαίνουν σε αξιολόγηση των χωρών από τις οποίες προέρχονται οι πελάτες τους ούτως ώστε να εντοπίζουν εκείνες οι οποίες θεωρούνται πιο ευπαθείς σε συμπτώματα διαφθοράς ή που διαθέτουν νόμους και κανονισμούς που υστερούν σημαντικά των 40+9 Συστάσεων της Ομάδας Οικονομικής Δράσης κατά του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (βλέπε παράγραφο 7 του παρόντος Παραρτήματος).

Σε σχέση με το θέμα της διαφθοράς, χρήσιμη πηγή πληροφοριών θεωρείται ο δείκτης με την ονομασία “Transparency International Corruption Perceptions Index”, ο οποίος βρίσκεται στην ιστοσελίδα της οργάνωσης Διεθνούς Διαφάνειας – www.transparency.org. Σε σχέση με το θέμα της επάρκειας εφαρμογής των 40+9 Συστάσεων της Ομάδας Οικονομικής Δράσης, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί καλούνται να αντλούν πληροφορίες από τις εκθέσεις αξιολόγησης των χωρών που ετοιμάζουν η Ομάδα Οικονομικής Δράσης ή περιφερειακά σώματα που λειτουργούν στο πρότυπο της Ομάδας Οικονομικής Δράσης (π.χ. Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης) ή το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

(γ) Με βάση την ερμηνεία του άρθρου 2 του Νόμου, «πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα» είναι τα φυσικά πρόσωπα, που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτες χώρες και στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα και οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών.

«πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα» περιλαμβάνουν τα ακόλουθα φυσικά πρόσωπα τα οποία κατέχουν ή κατείχαν σημαντικό δημόσιο λειτούργημα στο εξωτερικό:

- i. αρχηγοί κρατών, οι αρχηγοί κυβερνήσεων, οι υπουργοί και οι υφυπουργοί.
- ii. μέλη κοινοβουλίων
- iii. μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαιοδοτικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων.
- iv. μέλη ελεγκτικών συνεδρίων και διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών.
- v. πρεσβευτές, οι ακόλουθοι και οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων.

vi. μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων.

(δ) Με την επιφύλαξη της εφαρμογής, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας, όταν ένα πρόσωπο παύσει να κατέχει σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα κατά την έννοια της παραγράφου 5(γ) πιο πάνω για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί δεν υποχρεούνται να θεωρούν ένα τέτοιο πρόσωπο ως πολιτικά εκτεθειμένο.

(ε) Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στη παράγραφο 5(γ) πιο πάνω δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας. “Άμεσοι στενοί συγγενείς” περιλαμβάνουν:

- i. ο (η) σύζυγος
- ii. κάθε σύντροφος που θεωρείται από την εθνική νομοθεσία ως ισοδύναμος(-η) με τον (την) σύζυγο
- iii. τα παιδιά και οι σύζυγοι ή σύντροφοί τους
- iv. οι γονείς

(στ) “Πρόσωπα που είναι γνωστοί ως “στενοί συνεργάτες” περιλαμβάνουν:

- i. οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο για το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας και νομικών μηχανισμών με πρόσωπο αναφερόμενο στην παράγραφο 5(γ) πιο πάνω, ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση.

- ii. οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι ο μοναδικός πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας (εταιρείας) και νομικών μηχανισμών (καταπίστευμα) οι οποίοι συστάθηκαν προ όφελος de facto του προσώπου που αναφέρεται στην παράγραφο 5(γ) πιο πάνω.

(ζ) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 65(1)(γ) του Νόμου, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να υιοθετήσουν τα πιο κάτω επιπρόσθετα μέτρα δέουσας επιμέλειας όταν ανοίγουν λογαριασμό ή/και συνάπτουν επαγγελματική σχέση με “πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο”.

- i. Εγκαθιδρύουν κατάλληλες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων για να μπορούν να εξακριβώνουν κατά πόσον ο πελάτης είναι “πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο”. Τέτοιες διαδικασίες δύνανται να περιλαμβάνουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου που αντιμετωπίζει ο κάθε Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, την απόκτηση και εγκατάσταση αξιόπιστης ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα που διατίθεται στην αγορά, την αναζήτηση και λήψη πληροφοριών από τον ίδιο τον πελάτη ή από πληροφορίες που βρίσκονται δημοσίως διαθέσιμες. Στην περίπτωση εταιρειών, νομικών οντοτήτων και διευθετήσεων, οι διαδικασίες θα πρέπει να στοχεύουν στην εξακρίβωση κατά πόσον οι πραγματικοί δικαιούχοι, εξουσιοδοτημένοι υπογράφωντες και πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να ενεργούν εκ μέρους της εταιρείας αποτελούν πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα. Σε περίπτωση εντοπισμού ενός από των πιο πάνω ως πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, τότε αυτόματα ο λογαριασμός της εταιρείας, νομικής οντότητας ή διευθέτησης θα υπόκειται στις διαδικασίες που προνοούνται στο Νόμο και στη παρούσα Οδηγία.

- ii. Η απόφαση για το άνοιγμα του λογαριασμού και σύναψη επαγγελματικής σχέσης με “πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο” θα πρέπει να λαμβάνεται από ανώτερο διευθυντικό στέλεχος του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού και να διαβιβάζεται για ενημέρωση στο λειτουργό συμμόρφωσης. Όταν συναφθεί επιχειρηματική με πελάτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) και ακολούθως διαπιστωθεί ότι τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα είναι ή έχουν γίνει πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, τότε θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται έγκριση από το διοικητικό συμβούλιο για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχειρηματικής σχέσης.
- iii. Πριν συναφθεί επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα πρέπει να παίρνει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που θα του επιτρέπουν να διαπιστώνει όχι μόνο την ταυτότητά του αλλά και να αξιολογεί την επαγγελματική υπόληψή και ακεραιότητά του (π.χ. συστατικές επιστολές από τρίτα πρόσωπα).
- iv. Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να δημιουργήσουν το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη ζητώντας τα στοιχεία και πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 21 της παρούσας Οδηγίας. Τα στοιχεία για το αναμενόμενο ύψος και φύση των εργασιών του πελάτη θα πρέπει να αποτελούν τη βάση για τη μελλοντική παρακολούθησή του. Τα στοιχεία που αποτελούν το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη θα πρέπει να τυγχάνουν ανασκόπησης πάνω σε τακτική βάση και ενημέρωσης με τυχόν καινούργια στοιχεία και πληροφορίες. Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και επιμελείς όταν οι πελάτες τους εμπλέκονται σε εργασίες που είναι τρωτές στη διαφθορά όπως εμπόριο πετρελαίου, τσιγάρων και αλκοολούχων ποτών.

- v. Ο λογαριασμός θα πρέπει να τυγχάνει ετήσιας ανασκόπησης με σκοπό τη λήψη απόφασης κατά πόσον θα επιτραπεί η συνέχιση της λειτουργίας του. Ο υπάλληλος ο οποίος έχει την ευθύνη παρακολούθησης του λογαριασμού θα πρέπει να ετοιμάζει σύντομη έκθεση στην οποία να αναφέρονται τα αποτελέσματα της ανασκόπησης. Η έκθεση θα υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο για μελέτη και έγκριση και θα καταχωρείται στο φάκελο του πελάτη.

6. Ηλεκτρονική κυβεία/τυχερά παιχνίδια μέσω του διαδικτύου:

(α) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί μπορούν να συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις και να ανοίγουν λογαριασμούς για πρόσωπα που έχουν συσταθεί και λειτουργούν εκτός Δημοκρατίας και εμπλέκονται στις πιο πάνω δραστηριότητες νοουμένου ότι τα εν λόγω πρόσωπα κατέχουν άδεια από την αρμόδια αρχή χώρας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτης χώρας η οποία με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχει καθοριστεί ότι εφαρμόζει ισοδύναμα μέτρα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για αυτό το σκοπό οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να ζητούν και να λαμβάνουν, πέραν από τα στοιχεία και πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία, αναλόγως της περίπτωσης, αντίγραφο της άδειας που έχει χορηγηθεί στα εν λόγω πρόσωπα από αρμόδια εποπτική/ρυθμιστική αρχή, η αυθεντικότητα της οποίας θα πρέπει να εξακριβώνεται είτε απευθείας με την ενδιαφερόμενη εποπτική/ρυθμιστική αρχή ή από άλλες ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές.

(β) Περαιτέρω οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να συλλέγουν επαρκείς πληροφορίες για να κατανοήσουν πλήρως τη δομή ελέγχου καθώς επίσης και να βεβαιώνονται ότι τα πρόσωπα αυτά διατηρούν επαρκή και κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες για τον προσδιορισμό ταυτότητας πελατών και μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(γ) Στις περιπτώσεις εκείνες που ο υποψήφιος πελάτης του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού είναι πρόσωπο που προσφέρει άλλες υπηρεσίες (Payment providers, software houses, card acquirers) στα προαναφερόμενα πρόσωπα, τότε ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός οφείλει να ζητά και να λαμβάνει πέραν από τα στοιχεία και πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία, αναλόγως της περίπτωσης, επαρκείς πληροφορίες για να ικανοποιηθεί ότι οι υπηρεσίες προσφέρονται μόνο σε αδειούχα πρόσωπα. Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνονται πληροφορίες για να κατανοηθεί πλήρως η δομή ελέγχου και το δίκτυο/όμιλο εταιρειών που ανήκει ο πελάτης καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες χρειάζονται για να δημιουργηθεί το οικονομικό του πορτραίτο. Επιπρόσθετα, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα πρέπει να παίρνει τη συμφωνία/συμβόλαιο που έχει συνομολογηθεί μεταξύ του πελάτη της και της επιχείρησης που έχει άδεια από αρμόδια αρχή από χώρες που καθορίζονται στη παράγραφο 6(α) πιο πάνω, για δραστηριότητες ηλεκτρονικής κυβείας/τυχερών παιχνιδιών μέσω του διαδικτύου.

(δ) Για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, η απόφαση για το άνοιγμα του λογαριασμού θα πρέπει να λαμβάνεται από το διοικητικό συμβούλιο. Περαιτέρω, ο λογαριασμός θα πρέπει να τυγχάνει παρακολούθησης και ετήσιας ανασκόπησης με σκοπό τη λήψη απόφασης κατά πόσον θα επιτραπεί η συνέχιση της λειτουργίας του. Σχετικά ετοιμάζεται σημείωμα που υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο για εξέταση και έγκριση το οποίο αρχειοθετείται στο φάκελο του πελάτη.

7. Πελάτες από χώρες που εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις της Ομάδας Οικονομικής Δράσης (“Financial Action Task Force on Money Laundering”):

(α) Οι 40 + 9 Συστάσεις της Ομάδας Οικονομικής Δράσης (“FATF”) αποτελούν τα κύρια διεθνή αναγνωρισμένα πρότυπα για την παρεμπόδιση και καταστολή δραστηριοτήτων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(β) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί οφείλουν να εφαρμόσουν τα ακόλουθα:

- i. Επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή και εφαρμόζουν επιπρόσθετες διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών με πρόσωπα, περιλαμβανομένων εταιρειών και χρηματοοικονομικών οργανισμών, που προέρχονται από χώρες που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις προαναφερόμενες συστάσεις
- ii. Συναλλαγές με πρόσωπα από τις εν λόγω χώρες για τις οποίες δεν διακρίνεται προφανής οικονομικός ή νόμιμος σκοπός, θα πρέπει να τυγχάνουν περαιτέρω διερεύνησης για στοιχειοθέτηση των οικονομικών, εμπορικών ή επενδυτικών κινήτρων των συναλλαγών. Εάν ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν πάρει επαρκείς πληροφορίες ή εξηγήσεις, προς πλήρη ικανοποίησή της για την νομιμότητα κάποιας συναλλαγής τότε θα πρέπει να υποβάλλει, μέσω του λειτουργού συμμόρφωσης έκθεση αποκάλυψης πληροφοριών προς τη ΜΟΚΑΣ.

(γ) Για να μπορέσει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός να εφαρμόσει τα πιο πάνω, ο λειτουργός συμμόρφωσης θα πρέπει να συμβουλευτεί τις εκθέσεις αξιολογήσεων χωρών οι οποίες γίνονται από την Ομάδα Οικονομικής Δράσης (www.fatf-gafi.org) τα άλλα περιφερειακά σώματα που έχουν συσταθεί στα πρότυπα της πιο πάνω Ομάδας (π.χ. Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης (www.coe.int/moneyval) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (www.imf.org). Στη βάση των εν λόγω αξιολογήσεων θα πρέπει να γίνεται εκτίμηση του κινδύνου από συναλλαγές και επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα από τις διάφορες χώρες και να εφαρμόζονται, όπου κρίνεται αναγκαίο, αυξημένα μέτρα επιμέλειας ως προς τον πελάτη και παρακολούθησης των συναλλαγών με πρόσωπα που προέρχονται από την χώρα που κρίνεται να παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις στο θεσμικό και διοικητικό της πλαίσιο για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σχετικά, ο λειτουργός συμμόρφωσης θα πρέπει να αποφασίζει για τις χώρες που παρουσιάζονται να εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις του FATF και για τις οποίες θα εφαρμόζονται αυξημένα μέτρα επιμέλειας για επιχειρηματικές σχέσεις και πρόσωπα που προέρχονται από τις εν λόγω χώρες.

ΠΕΜΠΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Μήνας:20..

Χρηματοοικονομικός Οργανισμός:

1. Καταθέσεις σε μετρητά:

(α) Καταθέσεις σε Ευρώ πάνω από €10.000:

(i) Συνολικός αριθμός πράξεων

(ii) Συνολικός αριθμός λογαριασμών

πελατών που επηρεάζονται από τις

πιο πάνω πράξεις

€'000

(iii) Συνολικό ποσό καταθέσεων σε

μετρητά πάνω από €10.000

(β) Καταθέσεις σε ξένα νομίσματα πάνω από

το ισότιμο των €10.000:

(i) Συνολικός αριθμός πράξεων

(ii) Συνολικός αριθμός λογαριασμών

πελατών που επηρεάζονται από τις

πιο πάνω πράξεις

€'000

(iii) Συνολικό ποσό καταθέσεων σε μετρητά
ξένων νομισμάτων πάνω από το ισότιμο των €10.000

2. Εκθέσεις αναφοράς σχετικά με ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

(α) Συνολικός αριθμός Εσωτερικών Εκθέσεων
Αναφοράς Υποψιών που έχουν υποβληθεί
από υπάλληλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού
στο λειτουργό συμμόρφωσης

(β) Συνολικός αριθμός Εκθέσεων που έχουν
υποβληθεί από το λειτουργό συμμόρφωσης στη
Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης

Πιστοποιώ ότι τα πιο πάνω στοιχεία που πηγάζουν από τα βιβλία και έγγραφα του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού είναι ακριβή και αληθή και ότι η πιο πάνω κατάσταση έχει συμπληρωθεί σύμφωνα με τις επεξηγήσεις και οδηγίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ημερομηνία.....

(Λειτουργός Συμμόρφωσης)

Επεξηγηματικές σημειώσεις για συμπλήρωση της

«Μηνιαίας προληπτικής κατάστασης»

Η μηνιαία προληπτική κατάσταση θα πρέπει να υποβάλλεται συμπληρωμένη στην Επιτροπή εντός 15 ημερών από το τέλος κάθε μήνα (για τις περιπτώσεις όπου δεν έχουν διενεργηθεί συναλλαγές σε μετρητά πάνω από €10.000 ή δεν έχουν υποβληθεί εκθέσεις αναφοράς σχετικά με ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η εν λόγω κατάσταση πρέπει να υποβάλλεται με την ένδειξη «μηδέν»).

1. Καταθέσεις σε μετρητά:

(α) Καταθέσεις σε Ευρώ:

- Αναφέρονται καταθέσεις σε Ευρώ από πελάτες που υπερβαίνουν τα €10.000 ανά πράξη.
- Στην υποκατηγορία (i) αναφέρεται ο συνολικός αριθμός πράξεων σε καταθέσεις μετρητών και στην υποκατηγορία (ii) ο συνολικός αριθμός λογαριασμών πελατών που επηρεάζονται από τις πιο πάνω καταθέσεις.
- Για παράδειγμα αν ένας πελάτης καταθέσει σε μετρητά το ποσό των €10.000 αλλά με πίστωση πέντε διαφορετικών λογαριασμών ανά €2.000, τότε:
 - i. συνολικός αριθμός πράξεων (1),
 - ii. συνολικός αριθμός λογαριασμών που επηρεάζονται από την πιο πάνω πράξη (5).
- Στην υποκατηγορία (iii) αναφέρεται το συνολικό ποσό των καταθέσεων σε μετρητά πάνω από €10.000 που έχει αποδεχθεί ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός από πελάτες κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα.

(β) Καταθέσεις ξένων νομισμάτων πάνω από το ισότιμο των €10.000:

- Σε αυτή την κατηγορία αναφέρονται όλες οι καταθέσεις ξένων νομισμάτων σε μετρητά που γίνονται από πελάτες και που υπερβαίνουν το ισότιμο των €10.000 ανά πράξη.
- Στην υποκατηγορία (i) αναφέρεται ο συνολικός αριθμός πράξεων σε καταθέσεις μετρητών και στην υποκατηγορία (ii) ο συνολικός αριθμός λογαριασμών πελατών που επηρεάζονται από τις πιο πάνω καταθέσεις.
- Στην υποκατηγορία (iii) αναφέρεται το συνολικό ποσό των καταθέσεων ξένων νομισμάτων σε μετρητά πάνω από το ισότιμο των €10.000 που έχει αποδεχθεί ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα όπως αυτό μεταφράζεται σε Ευρώ με βάση την τελική ισοτιμία του ξένου νομίσματος την ημέρα που έγινε η κάθε πράξη.

2. Εκθέσεις αναφοράς σχετικά με ξέπλυμα παράνομου χρήματος:

- Η υποκατηγορία 2(α) πρέπει να περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό των Εσωτερικών Εκθέσεων Αναφοράς Υποψιών που έχουν υποβληθεί από υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού στο λειτουργό συμμόρφωσης κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα.
- Η υποκατηγορία 2(β) πρέπει να περιλαμβάνει το συνολικό αριθμό των εκθέσεων που έχουν υποβληθεί από το λειτουργό συμμόρφωσης στη ΜΟΚΑΣ κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά μήνα.

ΕΚΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ
ΠΕΛΑΤΩΝ

1. Φυσικά πρόσωπα που διαμένουν στη Δημοκρατία:

(α) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί διαπιστώνουν την ταυτότητα φυσικών προσώπων που διαμένουν στη Δημοκρατία παίρνοντας τις ακόλουθες πληροφορίες:

- i. πραγματικό όνομα ή/και ονόματα που χρησιμοποιούνται, βάσει του επίσημου δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου,
- ii. πλήρης μόνιμη διεύθυνση κατοικίας στη Δημοκρατία, περιλαμβανομένου και του ταχυδρομικού κώδικα,
- iii. αριθμός τηλεφώνου, σταθερού και κινητού και τηλεμοιότυπου,
- iv. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εάν υπάρχει,
- v. ημερομηνία και τόπος γεννήσεως,
- vi. εθνικότητα και
- vii. λεπτομέρειες για επαγγελματικές και άλλες ασχολίες, περιλαμβανομένου του ονόματος του εργοδότη/επιχείρησης.

(β) Ο αποδεκτός τρόπος για εξακρίβωση του πραγματικού ονόματος ενός πελάτη είναι η αναφορά σε πρωτότυπο έγγραφο που εκδίδεται από ανεξάρτητη και αξιόπιστη πηγή και το οποίο φέρει τη φωτογραφία του. Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί αφού ικανοποιηθούν για την ταυτότητα του πελάτη από τα πρωτότυπα έγγραφα που θα τους παρουσιαστούν οφείλουν να κρατούν αντίγραφα των σελίδων που περιέχουν τις σχετικές πληροφορίες, τα οποία θα πρέπει να πιστοποιούνται ως πιστά αντίγραφα (true copies). Σε κάθε πιστοποιημένο έγγραφο, πρέπει να φαίνεται ευκρινώς το όνομα του ατόμου που το πιστοποίησε στην Αγγλική ή Ελληνική γλώσσα και η ημερομηνία πιστοποίησης.

(γ) Πέραν από την εξακρίβωση του ονόματος, είναι σημαντικό όπως εξακριβώνεται και η διεύθυνση μόνιμης κατοικίας του πελάτη, με ένα από τους πιο κάτω τρόπους. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να γίνεται αποδεκτό το ίδιο αποδεικτικό στοιχείο για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη αλλά και της διεύθυνσης κατοικίας του πελάτη.

- i. επίσκεψη στο τόπο κατοικίας (σε μια τέτοια περίπτωση θα πρέπει να ετοιμάζεται και καταχωρείται στο φάκελο του πελάτη σχετικό σημείωμα από τον υπάλληλο του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού που πραγματοποίησε την επίσκεψη), και
- ii. η προσκόμιση ενός πρόσφατου (μέχρι 6 μήνες) λογαριασμού τηλεφώνου, ηλεκτρικού ρεύματος, δημοτικών φόρων ή/και κατάστασης τραπεζικού λογαριασμού (για προστασία έναντι της παρουσίας πλαστών εγγράφων, πρέπει να ζητείται η προσκόμιση πρωτότυπων εγγράφων)

(δ) Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η διαδικασία εξακρίβωσης της ταυτότητας ενός πελάτη ενισχύεται εάν το εν λόγω πρόσωπο έχει συστηθεί από κάποιο αξιόπιστο μέλος του προσωπικού του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού ή από άλλο υφιστάμενο αξιόπιστο πελάτη ή τρίτο πρόσωπο γνωστό σε προσωπικό επίπεδο στο διοικητικό συμβούλιο. Λεπτομέρειες τέτοιων συστάσεων πρέπει να σημειώνονται στον προσωπικό φάκελο του πελάτη.

2. Φυσικά πρόσωπα που διαμένουν εκτός Δημοκρατίας:

(α) Για πελάτες που ο συνήθης τόπος διαμονής τους είναι εκτός Δημοκρατίας, επιπρόσθετα από τις πληροφορίες που συλλέγονται για την εξακρίβωση της ταυτότητας πελατών που διαμένουν μόνιμα στη Δημοκρατία, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει, με την επιφύλαξη της εφαρμογής ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, να ζητούν και να λαμβάνουν πληροφορίες για δημόσιες θέσεις που κατέχει ή κατείχε ο πελάτης κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες καθώς και κατά πόσον είναι στενός συγγενής ή στενός συνεργάτης τέτοιου ατόμου ούτως ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον ο πελάτης είναι “Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο” όπως καθορίζεται στη παράγραφο 5 του Τέταρτου Παραρτήματος της παρούσας Οδηγίας.

(β) Για εκείνους τους πελάτες που διαμένουν εκτός Δημοκρατίας πρέπει πάντοτε να ζητούνται διαβατήρια και, εκεί που υπάρχουν, επίσημα εθνικά δελτία ταυτότητας εκδομένα από την χώρα προέλευσής τους και να κρατούνται αντίγραφα των σελίδων που περιέχουν τις σχετικές πληροφορίες, τα οποία θα πρέπει να πιστοποιούνται ως πιστά αντίγραφα (true copies). Περαιτέρω, συστήνεται όπως, εκεί που εγείρεται οποιαδήποτε αμφιβολία για την ταυτότητα ενός προσώπου (διαβατήριο, δελτίο ταυτότητας ή έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία διεύθυνσης) να επιδιώκεται η εξακρίβωσή της από την Πρεσβεία ή το Προξενείο της χώρας έκδοσής τους στη Δημοκρατία ή από αξιόπιστα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται στη χώρα προέλευσης του πελάτη.

(γ) Οι πιο πάνω πληροφορίες είναι επίσης αναγκαίες, πέραν του σκοπού της παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και για σκοπούς εφαρμογής των οικονομικών κυρώσεων που επιβάλλονται εναντίον διαφόρων προσώπων από τα Ηνωμένα Έθνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, θα πρέπει πάντοτε στα αντίγραφα των στοιχείων που λαμβάνονται από τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό να φαίνεται ο αριθμός, ημερομηνία και χώρα έκδοσης του διαβατηρίου καθώς και ημερομηνία γέννησης του πελάτη ούτως ώστε ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός να είναι σε θέση να εξακριβώνει κατά πόσον ο πελάτης βρίσκεται σε κατάλογο προσώπων που υπόκεινται σε κυρώσεις που έχει εκδοθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ή την Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει σχετικού ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφάλειας των Ηνωμένων Εθνών και Κανονισμού ή Κοινής Θέσης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντίστοιχα.

3. Κοινοί λογαριασμοί:

Στις περιπτώσεις κοινών λογαριασμών, δύο ή περισσότερων προσώπων, πρέπει να εξακριβώνεται, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, η ταυτότητα όλων των προσώπων που τους ανήκει ο κοινός λογαριασμός ή έχουν δικαίωμα να χειρίζονται τον κοινό λογαριασμό.

4. Λογαριασμοί σωματείων, συνδέσμων, λεσχών, ταμείων προνοίας και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων:

Στις περιπτώσεις λογαριασμών στο όνομα σωματείων, συνδέσμων, λεσχών, ταμείων προνοίας και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί πρέπει να διαπιστώνουν τους σκοπούς λειτουργίας τους και να βεβαιώνονται για τη νομιμότητά τους ζητώντας την προσκόμιση του καταστατικού/κανονισμών λειτουργίας τους και του πιστοποιητικού εγγραφής τους με τις οποιεσδήποτε αρμόδιες αρχές. Επιπρόσθετα, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλογο με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου/επιτροπής των πιο πάνω οργανισμών και να εξακριβώνεται η ταυτότητα όλων των ατόμων που θα έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού σύμφωνα με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας που αναφέρονται πιο πάνω.

5. Λογαριασμοί ατομικών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών:

(α) Στις περιπτώσεις ατομικών επιχειρήσεων, συνεταιρισμών και άλλων οργανισμών προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα, η ταυτότητα των διευθυντών, συνεταίρων, πραγματικών δικαιούχων και όλων των ατόμων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού πρέπει να εξακριβώνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για φυσικά πρόσωπα ως αναφέρονται πιο πάνω. Επιπλέον, για συνεταιρισμούς πρέπει να εξασφαλίζεται το πρωτότυπο ή πιστό αντίγραφο του πιστοποιητικού εγγραφής του συνεταιρισμού.

(β) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, θα πρέπει να παίρνουν αποδεικτικά στοιχεία της διεύθυνσης των κεντρικών γραφείων διαχείρισης της επιχείρησης, να διαπιστώνουν τη φύση και μέγεθος των εργασιών της επιχείρησης και να λαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 21 της παρούσας Οδηγίας για τη δημιουργία του οικονομικού πορτραίτου της επιχείρησης.

(γ) Στις περιπτώσεις όπου υπάρχει επίσημη συμφωνία συνεταιρισμού, αυτή πρέπει να ζητείται από τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό και να προσκομίζεται επίσης γραπτή απόφαση του συνεταιρισμού με την οποία να εξουσιοδοτείται το άνοιγμα λογαριασμού και η διαχείριση του λογαριασμού αυτού από συγκεκριμένα πρόσωπα.

6. **Λογαριασμοί νομικών προσώπων:**

(α) Το άρθρο 65(2) του Νόμου προνοεί ότι για πελάτες που είναι εταιρείες ή νομικές οντότητες θα πρέπει να εξακριβώνεται ότι το φυσικό πρόσωπο που παρουσιάζεται να ενεργεί εκ μέρους του πελάτη είναι κατάλληλα εξουσιοδοτημένο για αυτό το σκοπό και να προσδιορίζεται και εξακριβώνεται η ταυτότητα του.

(β) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πλήρη διαπίστωση της δομής ελέγχου και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των εταιρειών και την εξακρίβωση των πραγματικών δικαιούχων και των φυσικών προσώπων που ασκούν πραγματικό έλεγχο στην εταιρεία.

(γ) Η εξακρίβωση της ταυτότητας εταιρείας που αιτείται το άνοιγμα λογαριασμού προϋποθέτει τη διαπίστωση των πιο κάτω:

- i. τον αριθμό εγγραφής
- ii. την εγγεγραμμένη ονομασία και την εμπορική επωνυμία που χρησιμοποιεί
- iii. τις πλήρεις διευθύνσεις του εγγεγραμμένου γραφείου και των κεντρικών / κύριων γραφείων διαχείρισης
- iv. τους αριθμούς τηλεφώνου, τηλεομοιότυπου και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- v. τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας

- vi. των ατόμων που είναι εξουσιοδοτημένα από την εταιρεία για να χειρίζονται το λογαριασμό της εταιρείας και να ενεργούν εκ μέρους της εταιρείας
- vii. τους πραγματικούς δικαιούχους ιδιωτικών εταιρειών και δημόσιων εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο Αξιών χώρας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτης χώρας με ισοδύναμες απαιτήσεις πληροφόρησης και διαφάνειας που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- viii. τους εγγεγραμμένους εντολοδόχους μετόχους (nominee shareholders) των πραγματικών δικαιούχων
- ix. το οικονομικό πορτραίτο της εταιρείας βάσει των προνοιών της παραγράφου 21 της παρούσας Οδηγίας.

(δ) Για την εξακρίβωση της ταυτότητας της εταιρείας, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός πρέπει να ζητά και να παίρνει, μεταξύ άλλων, πρωτότυπα ή πιστοποιημένα αντίγραφα (true copies) των ακόλουθων εγγράφων και στοιχείων από ανεξάρτητη και αξιόπιστη πηγή:

- i. πιστοποιητικό συστάσεως και πιστοποιητικό καλής υπόστασης της εταιρείας
- ii. πιστοποιητικό εγγεγραμμένου γραφείου
- iii. πιστοποιητικό με τον κατάλογο των διευθυντών και του γραμματέα
- iv. στις περιπτώσεις ιδιωτικών εταιρειών και δημόσιων εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο Αξιών χώρας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτης χώρας με ισοδύναμες απαιτήσεις πληροφόρησης και διαφάνειας που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πιστοποιητικό εγγεγραμμένων μετόχων
- v. το ιδρυτικό έγγραφο και καταστατικό της εταιρείας

- vi. απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας για το άνοιγμα του λογαριασμού με την οποία να παρέχεται η απαραίτητη εξουσιοδότηση στα πρόσωπα που χειρίζονται το λογαριασμό
- vii. στις περιπτώσεις εγγεγραμμένων εντολοδόχων μέτοχων (nominee shareholders) των πραγματικών δικαιούχων, αντίγραφο της σύμβασης (trust deed) που έχει συναφθεί μεταξύ του εντολοδόχου μέτοχου και του πραγματικού δικαιούχου με την οποία έχει συμφωνηθεί η διευθέτηση εγγραφής των μετοχών στο όνομα του εντολοδόχου μέτοχου εκ μέρους του πραγματικού δικαιούχου
- viii. έγγραφα και στοιχεία για να εξακριβωθεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παρούσας Οδηγίας, η ταυτότητα των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα από την εταιρεία για να χειρίζονται το λογαριασμό της εταιρείας και να ενεργούν εκ μέρους της εταιρείας, των εγγεγραμμένων μετόχων της εταιρείας και των πραγματικών δικαιούχων της εταιρείας.

(ε) Όπου κρίνεται αναγκαίο για καλύτερη κατανόηση των δραστηριοτήτων εταιρειών καθώς και της προέλευσης και χρήσεων των κεφαλαίων/περιουσιακών τους στοιχείων, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να λαμβάνουν αντίγραφα πρόσφατων ελεγμένων οικονομικών τους καταστάσεων (όπου αυτές είναι διαθέσιμες) ή/και αντίγραφα πρόσφατων διευθυντικών οικονομικών τους καταστάσεων (management accounts).

(στ) Για εταιρείες που έχουν συσταθεί εκτός Δημοκρατίας, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να ζητούν και να παίρνουν έγγραφα και στοιχεία, παρόμοια και αντίστοιχα με τα πιο πάνω.

(ζ) Ως επιπρόσθετο μέτρο επιμέλειας και στη βάση του υπολογιζόμενου κινδύνου από την επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένη εταιρεία, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί μπορούν να διεξάγουν έρευνα και να παίρνουν πληροφορίες από το αρχείο που τηρείται στο γραφείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη στη Δημοκρατία (για κυπριακές εταιρείες) ή αντίστοιχης αρχής στη χώρα σύστασης της εταιρείας στο εξωτερικό (για μη-κυπριακές εταιρείες) ή/και να ζητούν πληροφορίες από άλλες πηγές ούτως ώστε να βεβαιώνονται ότι η αιτήτρια εταιρεία δεν έχει, ούτε βρίσκεται στο στάδιο της διάλυσης ή εκκαθάρισης ή διαγραφής από το μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και βρίσκεται κανονικά εγγεγραμμένη ως λειτουργούσα επιχείρηση στο σχετικό μητρώο της αρμόδιας αρχής στη Δημοκρατία ή στο εξωτερικό.

Πρέπει να τονιστεί ότι εάν σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο υπάρξουν διαφοροποιήσεις στη δομή ή το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή σε οποιαδήποτε στοιχεία της εταιρείας ή εγερθούν υποψίες από αλλαγές που παρατηρήθηκαν στη φύση, οικονομικό και εμπορικό των συναλλαγών που η εταιρεία διεξάγει μέσω του λογαριασμού της, τότε επιβάλλεται όπως διενεργηθεί περαιτέρω έλεγχος για διαπίστωση της φύσης και των τυχόν επιπτώσεων αυτών των αλλαγών στα έγγραφα και πληροφορίες που κατέχει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για την εταιρεία και να συλλέγει όλες τις απαραίτητες επιπρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία για τη συμπλήρωση του οικονομικού πορτραίτου της εταιρείας.

(η) στην περίπτωση που ο πελάτης που αιτείται άνοιγμα λογαριασμού είναι εταιρεία της οποίας ο άμεσα αποκλειστικός ή κύριος μέτοχος είναι άλλη εταιρεία εγγεγραμμένη στη Δημοκρατία ή στο εξωτερικό, τότε οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί οφείλουν, προτού ανοίξουν το λογαριασμό, να εξακριβώνουν την δομή ελέγχου/ιδιοκτησίας και την ταυτότητα των φυσικών προσώπων που είναι οι πραγματικοί δικαιούχοι ή/και που ελέγχουν την άλλη εταιρεία.

(θ) Εκτός από την εξακρίβωση της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, ο Νόμος απαιτεί όπως εντοπίζονται τα πρόσωπα στα οποία βρίσκεται ο ουσιαστικός έλεγχος των δραστηριοτήτων και της περιουσίας της εταιρείας. Στις περιπτώσεις όπου ο ουσιαστικός έλεγχος βρίσκεται στα χέρια των προσώπων που έχουν την εξουσία διαχείρισης των κεφαλαίων, λογαριασμών ή επενδύσεων της εταιρείας χωρίς την ανάγκη άλλης εξουσιοδότησης από τα διοικητικά όργανα της εταιρείας και οι οποίοι είναι σε θέση να παραμερίζουν εσωτερικές διαδικασίες, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να παίρνουν τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία της ταυτότητας των προσώπων που ασκούν ουσιαστικό έλεγχο όπως ορίζεται πιο πάνω, ακόμη και εάν αυτά τα πρόσωπα δεν έχουν οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον ή κατέχουν λιγότερο από το 10% του συνήθους μετοχικού κεφαλαίου (ordinary share capital) ή των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρείας.

(ι) Στην περίπτωση που ο πραγματικός δικαιούχος εταιρείας που αιτείται το άνοιγμα λογαριασμού είναι εμπίστευμα (trust) που συστάθηκε στη Δημοκρατία ή στο εξωτερικό, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί οφείλουν να εφαρμόζουν τη διαδικασία που προνοείται στη παράγραφο 3 του Τέταρτου Παραρτήματος της παρούσας Οδηγίας.

7. Επενδυτικά ταμεία (investment funds), αμοιβαία κεφάλαια (mutual funds) και επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών ή επενδυτικών υπηρεσιών:

(α) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 63(1) του Νόμου, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί συνάπτουν και τηρούν επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα που εμπλέκονται στις πιο πάνω δραστηριότητες που έχουν συσταθεί ή/και λειτουργούν σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού βεβαιωθούν ότι:

- i. τα εν λόγω πρόσωπα κατέχουν άδεια ή έγκριση που έχει εκδοθεί από αρμόδια εποπτική αρχή της χώρας σύστασης και λειτουργίας τους. και
- ii. υπόκεινται σε εποπτεία για σκοπούς παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(β) Στην περίπτωση σύναψης και τήρησης επιχειρηματικής σχέσης με πρόσωπα που διεξάγουν τις πιο πάνω υπηρεσίες και δραστηριότητες που έχουν συσταθεί ή/και λειτουργούν σε άλλη χώρα από αυτές που αναφέρονται στη πιο πάνω υποπαράγραφο 7(α), οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να ζητούν και να λαμβάνουν επιπρόσθετα από τα προαναφερόμενα στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία για τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας προσώπων, περιλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων, τα ακόλουθα:

- i. αντίγραφο της άδειας ή έγκρισης που έχει χορηγηθεί στο εν λόγω πρόσωπο από αρμόδια εποπτική/ρυθμιστική αρχή των χωρών σύστασης και λειτουργίας του, η αυθεντικότητα της οποίας θα πρέπει να εξακριβώνεται είτε απευθείας με την ενδιαφερόμενη εποπτική/ρυθμιστική αρχή ή άλλες ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές, και
- ii. επαρκή στοιχεία και πληροφορίες για να γίνει πλήρως κατανοητή η δομή ελέγχου και διεύθυνσης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και τη φύση των υπηρεσιών και δραστηριοτήτων που παρέχει ο πελάτης.

(γ) Στην περίπτωση επενδυτικών ταμείων και αμοιβαίων κεφαλαίων οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, θα πρέπει επιπρόσθετα από τη ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων, να λαμβάνουν πλήρεις πληροφορίες για τους σκοπούς και τη δομή ελέγχου των επενδυτικών ταμείων και αμοιβαίων κεφαλαίων, περιλαμβανομένων στοιχείων και πληροφοριών για τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας των διευθυντών, διαχειριστών, συμβούλων επενδύσεων και θεματοφυλάκων (investment managers, administrators, investment advisors, custodians).

8. Πληρεξούσιοι ή αντιπρόσωποι τρίτων προσώπων:

(α) Οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, θα πρέπει να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για τη συλλογή επαρκών εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών για τον προσδιορισμό και εξακρίβωση της ταυτότητας, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στη παρούσα Οδηγία και το Νόμο:

- i. του πληρεξούσιου ή αντιπρόσωπου τρίτου προσώπου, και
- ii. οποιουδήποτε τρίτου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πληρεξούσιος ή ο αντιπρόσωπος

(β) Επιπρόσθετα, οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί θα πρέπει να παίρνουν αντίγραφο της συμφωνίας εξουσιοδότησης που έχει συναφθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

ΕΒΔΟΜΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

A. ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

1. Συναλλαγές χωρίς σαφή οικονομικό σκοπό ή κάτω από συνθήκες που φαίνονται ασυνήθιστες ή που περιλαμβάνουν αχρείαστη πολυπλοκότητα.
2. Χρησιμοποίηση λογαριασμών του εξωτερικού, εταιρειών ή ομίλων με πολύπλοκη δομή σε περιπτώσεις που δεν δικαιολογείται με βάση τις ανάγκες και το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη.
3. Οι συναλλαγές ή το μέγεθος των συναλλαγών που ζητήθηκαν από τον πελάτη δεν συνάδουν με την συνήθη πρακτική και την επιχειρηματική του δραστηριότητα.
4. Μεγάλος όγκος συναλλαγών και/ή εμβάσματα χρημάτων πιστώνονται ή χρεώνονται σε ένα λογαριασμό όταν η φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του πελάτη δεν φαίνεται να δικαιολογούν τέτοια δραστηριότητα.
5. Όταν η επιχειρηματική σχέση του πελάτη αφορά μόνο μία μεμονωμένη συναλλαγή ή διαρκεί για σύντομο χρονικό διάστημα
6. Πελάτης για τον οποίο δεν υπάρχει ορατός λόγος για χρήση των υπηρεσιών του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού. Για παράδειγμα, πελάτης του οποίου η διεύθυνση βρίσκεται αρκετά μακριά από το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό και σε περιοχή όπου θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί από άλλο Χρηματοοικονομικό Οργανισμό.

7. Γίνονται αγοραπωλησίες του ίδιου τίτλου χωρίς ορατό λόγο ή σε συνθήκες που φαίνονται ασυνήθιστες. (Churning).
8. Γίνονται αγορές από τον ίδιο πελάτη, συγκεκριμένου τίτλου σε μικρές ποσότητες, τις μετρητοίς, και στην συνέχεια το σύνολο των μετοχών πωλείται σε μια πράξη με το προϊόν να πληρώνεται σε μετρητά ή, με οδηγίες του πελάτη, να πιστώνεται λογαριασμός σε τράπεζα που διαφέρει από τον συνηθισμένο λογαριασμό του.
9. Οποιαδήποτε συναλλαγή της οποίας η φύση, το μέγεθος ή η συχνότητα φαίνονται ασυνήθιστα. Π.χ. η ακύρωση μιας εντολής, κυρίως αφού έχει ήδη κατατεθεί το αντίτιμο.
10. Πράξεις που δεν συνάδουν με την συνήθη πρακτική της αγοράς, σε σχέση για παράδειγμα με το μέγεθος και την συχνότητα.
11. Ο διακανονισμός οποιασδήποτε πράξης, αλλά κυρίως μεγάλων πράξεων, σε μετρητά.
12. Διακανονισμός από τρίτο πρόσωπο το οποίο διαφέρει από τον πελάτη που έχει δώσει την εντολή.
13. Οδηγίες για πληρωμή σε τρίτο πρόσωπο που δεν έχει φανερή σχέση με τον εντολέα.
14. Μεταφορές υπολοίπων από και προς χώρες ή γεωγραφικές περιοχές μη συνεργάσιμες στην καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος.

15. Πελάτης που είναι απρόθυμος να δώσει ολοκληρωμένες πληροφορίες όταν ανοίγει λογαριασμό σε σχέση με τη φύση και το σκοπό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, την προβλεπόμενη κίνηση του λογαριασμού, προηγούμενες επιχειρηματικές σχέσεις με Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς, ονόματα διευθυντών και συμβούλων ή πληροφορίες για την εμπορική διεύθυνση της επιχείρησης. Ο πελάτης συνήθως δίδει ελάχιστες ή παραπλανητικές πληροφορίες οι οποίες είναι δύσκολο ή δαπανηρό για τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό να εξακριβώσει.
16. Πελάτης που δίδει ασυνήθη ή ύποπτα έγγραφα ταυτότητας που δεν μπορεί άμεσα να εξακριβωθεί η γνησιότητα τους.
17. Αποσύνδεση της τηλεφωνικής γραμμής της οικίας ή της εργασίας του πελάτη.
18. Πελάτης που διενεργεί συχνές ή μεγάλες συναλλαγές χωρίς την ύπαρξη οποιουδήποτε αρχείου για την προηγούμενη ή την τρέχουσα επαγγελματική του πείρα.
19. Πελάτης με νομική προσωπικότητα για τον οποίο παρουσιάζονται δυσκολίες ή καθυστερήσεις στην υποβολή αντιγράφων των οικονομικών καταστάσεων του ή άλλων εγγράφων.
20. Πελάτης που έχει συστηθεί από Χρηματοοικονομικό Οργανισμό του εξωτερικού, ή από τρίτο πρόσωπο, όπου τόσο ο πελάτης όσο και αυτός που τον συστήνει προέρχονται από χώρες ή γεωγραφικές περιοχές μη συνεργάσιμες στην καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος
21. Κοινή διεύθυνση για άτομα που εμπλέκονται σε συναλλαγές με μετρητά, ειδικότερα όταν η διεύθυνση αποτελεί εμπορική τοποθεσία και/ή δεν φαίνεται να συνδέεται με συγκεκριμένη επαγγελματική δραστηριότητα (π.χ. φοιτητής, άνεργος, αυτοεργοδοτούμενος κτλ).

22. Το δηλωμένο επάγγελμα του πελάτη δεν συνάδει με το επίπεδο ή το είδος της δραστηριότητας (π.χ. φοιτητής ή άνεργος που λαμβάνει ή στέλνει μεγάλο αριθμό εμβασμάτων ή αποσύρει καθημερινώς μετρητά από διάφορες τοποθεσίες σε μια ευρύτερη γεωγραφική περιοχή).
23. Χρηματοοικονομικές συναλλαγές από μη-κερδοσκοπικούς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς για τους οποίους δεν φαίνεται να υπάρχει εύλογος οικονομικός σκοπός ή σύνδεση με τη δραστηριότητα του οργανισμού και των άλλων μερών στη συναλλαγή.
24. Ανεξήγητες αντιφάσεις εγείρονται κατά τη διάρκεια της διαπίστωσης και εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη (π.χ. προηγούμενη ή υφιστάμενη χώρα διαμονής, χώρας έκδοσης του διαβατηρίου, χώρες που επισκέφθηκε σύμφωνα με το διαβατήριο, έγγραφα που έχουν εκδοθεί για επιβεβαίωση του ονόματος, της διεύθυνσης και της ημερομηνίας γεννήσεως κτλ.)
25. Πολύπλοκο δίκτυο εμπιστεύματος ή και πληρεξούσιων των πελατών.
26. Συναλλαγές ή εταιρικές δομές που συστάθηκαν ή λειτουργούν με αχρείαστο εμπορικό τρόπο, π.χ. εταιρείες με μετοχές στον κομιστή ή χρηματοοικονομικά μέσα στον κομιστή ή χρήση ταχυδρομικής θυρίδας.
27. Απροθυμία από τον εμπιστευματοδόχο να έχει το βαθμό πληροφοριών και ελέγχου που απαιτείται για τη σωστή εκπλήρωση των καθηκόντων του.
28. Χρήση γενικών πληρεξούσιων εγγράφων με τρόπο που μειώνει τον έλεγχο που ασκούν οι διοικητικοί σύμβουλοι της εταιρείας.
29. Αλλαγές στον τρόπο ζωής των υπαλλήλων των Χρηματοοικονομικών Οργανισμών, π.χ. πολυτελές τύπο ζωής ή αποφυγή απουσίας από το γραφείο για διακοπές.
30. Αλλαγές στην απόδοση τρόπο συμπεριφοράς των υπαλλήλων των Χρηματοοικονομικών Οργανισμών

B. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1. Πηγές και μεθόδοι:

Η χρηματοδότηση τρομοκρατικών οργανώσεων γίνεται από έσοδα που προέρχονται τόσο από νόμιμες όσο και παράνομες πηγές. Ποινικές πράξεις για αποκόμιση εσόδων περιλαμβάνουν απαγωγές (απαιτώντας λύτρα), εκβιασμούς (απαιτώντας χρήματα για «προστασία»), λαθρεμπόριο, κλοπές, διαρρήξεις και εμπόριο ναρκωτικών. Νόμιμες μεθόδοι για την αποκόμιση εσόδων που χρησιμοποιούνται από τρομοκρατικές οργανώσεις περιλαμβάνουν:

- i. Είσπραξη συνδρομών
- ii. Πώληση βιβλίων και άλλου έντυπου υλικού
- iii. Πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις
- iv. Δωρεές
- v. Διενέργεια εράνων για άντληση χρημάτων από το κοινωνικό σύνολο.

Έσοδα που προέρχονται από παράνομες πηγές ξεπλένονται από τις τρομοκρατικές οργανώσεις ακριβώς με τις ίδιες μεθόδους που χρησιμοποιούνται από εγκληματικές οργανώσεις. Αυτές περιλαμβάνουν την παράνομη διακίνηση και αποστολή μετρητών, τυποποιημένες καταθέσεις ή αποσύρσεις από τραπεζικούς λογαριασμούς, αγορά χρηματοοικονομικών μέσων, ηλεκτρονικές μεταφορές χρημάτων με τη χρήση «αχυράνθρωπων» ή πλαστών ταυτοτήτων ή εταιρειών χωρίς φυσική παρουσία ή πληρεξούσια άτομα (nominees) από το στενό οικογενειακό τους κύκλο, φίλους και συνεργάτες.

2. Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί

Οι τρομοκρατικές ομάδες χρησιμοποιούν μη κερδοσκοπικές και φιλανθρωπικές οργανώσεις ως μέσον για τη συλλογή χρημάτων και/ή ως κάλυψη για τη διακίνηση χρημάτων που στόχο έχουν την υποβοήθηση τρομοκρατικών ενεργειών. Η ενδεχόμενη κακή χρήση των μη κερδοσκοπικών και φιλανθρωπικών οργανισμών μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους τρόπους:

- i. Ίδρυση μη κερδοσκοπικού οργανισμού με συγκεκριμένο φιλανθρωπικό σκοπό ο οποίος χρησιμοποιείται για τη διοχέτευση χρημάτων προς τρομοκρατική ομάδα.
- ii. Τρομοκράτες διεισδύουν σε μη-κερδοσκοπικό οργανισμό με καθ' όλα ανθρωπιστική ή φιλανθρωπική αποστολή οι οποίοι εκτρέπουν χρήματα που έχουν συλλεχθεί για προφανή νόμιμο σκοπό για την οικονομική υποστήριξη τρομοκρατικής ομάδας.
- iii. Ο μη-κερδοσκοπικός οργανισμός ενεργεί ως μεσάζων ή για κάλυψη διακίνησης χρημάτων πάνω σε διεθνή βάση.
- iv. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός παρέχει διοικητική υποστήριξη στις δραστηριότητες τρομοκρατικών ομάδων.

Ασυνήθιστα χαρακτηριστικά μη-κερδοσκοπικών οργανισμών που δεικνύουν ότι πιθανόν να χρησιμοποιούνται για παράνομο σκοπό είναι τα ακόλουθα:

- i. Ασυνέπεια μεταξύ των προφανών πηγών και των ποσών που συλλέγονται και διακινούνται.
- ii. Ασυμφωνία μεταξύ του τύπου και μεγέθους των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και της δηλωμένης αποστολής του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.

- iii. Ξαφνική αύξηση στη συχνότητα και του μεγέθους των χρηματοοικονομικών συναλλαγών του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.
- iv. Μεγάλες ανεξήγητες πράξεις σε μετρητά.
- v. Η απουσία εισφορών από δωρητές που βρίσκονται στη χώρα λειτουργίας του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.